

OM 031176

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Biharnagybajom

2017.

Készült: 2017. június

Készítette: Vigh Tibor né intézményvezető

HATÁLYOS 2017.09.01.

Tartalomjegyzék

1	HELYZETELEMLZÉS	7
1.1	Általános rendelkezések.....	7
1.2	Az intézmény működését meghatározó hatályos törvények, jogszabályok.....	7
1.3	Küldetésnyilatkozat.....	8
1.4	Az intézmény bemutatása	9
1.5	Az iskola szerkezete.....	10
1.6	Az intézmény kiemelt feladatai	10
2	ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM	11
2.1	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 11	
2.1.1	Pedagógiai munkánk alapelvei.....	11
2.1.2	Nevelő-oktató munkánk általános célkitűzései	15
2.2	A kompetencia alapú oktatás célja, feladata	17
2.3	Tanórai foglalkozások és az egész napos iskolai foglalkozások egymásra épüléséből adódó feladatok	21
2.3.1	Az otthoni, a napközis és a tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	22
2.4	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	23
2.4.1	Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján	23
2.4.2	Személyiségfejlesztés korcsoportonként	28
2.5	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	30
2.5.1	Az iskola közösségeinek együttműködése.....	30
2.6	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok Az egészségnevelési program átfogó céljai:	38
2.6.1	Specifikus célok:	39
2.6.2	Feladataink:	39
2.6.3	Az egészséges életmódra nevelés megvalósítása.....	40
2.6.4	Iskolai szintű tevékenységek:.....	45
2.6.5	Egészségfejlesztéssel összefüggő egyéb feladatok	46
2.7	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	49
2.8	A környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	52
2.8.1	Alapelvek:	52
2.8.2	Intézményi szinten:	52

2.8.3	Tanórákon:	53
2.9	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	55
2.9.1	A pedagógusok alapvető feladatai	55
2.9.2	Az osztályfőnökök feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma	60
2.10	Pedagógusokkal szembeni elvárásrendszer	66
2.10.1	Pedagógiai módszertani felkészültség	66
2.10.2	Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók	66
2.10.3	A tanulás támogatása	67
2.10.4	A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség	68
2.10.5	A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység.....	68
2.10.6	A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése	69
2.10.7	Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás	70
2.10.8	Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.....	70
2.11	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	71
2.11.1	A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok	71
2.11.2	A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	73
2.11.3	A tehetséges tanulók fejlesztését segítő tevékenység	77
2.11.4	A tanulási kudarcokkal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program.....	78
2.11.5	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	79
2.12	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	81
2.13	A szülő, a tanuló, a pedagógus az intézmény kapcsolattartásának formái	82
2.13.1	A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:	82
2.13.2	A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:	83
2.13.3	Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel.....	83
2.14	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	84
2.15	Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	87

3	AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI OKTATÁS HELYI TANTERVE	89
3.1	Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és szabadon tervezhető, valamint a választható foglalkozások és azok óraszámai	89
3.2	Választható tantárgyak, szakkörök	92
3.3	A helyi tanterv tantárgyai, tartalmi	93
3.4	A képességalapú differenciált oktatás szervezésének elvei	93
3.5	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök és más felszerelések kiválasztásának elvei	94
3.5.1	Alapelvek:	94
3.5.2	Feladatok:	95
3.6	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	96
3.6.1	Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	96
3.6.2	A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	97
3.6.3	Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	97
3.6.4	A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	98
3.7	Mindennapos testmozgás megvalósítása	99
3.8	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének formája	100
3.8.1	Beszámoltatások, ellenőrzések, mérések	100
3.8.2	Az ellenőrzés	100
3.8.3	Mérések	103
3.8.4	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	105
3.9	A tanulók értékelésének helyi rendszere	111
3.9.1	Az értékelés célja:	111
3.9.2	Az értékelés alapelvei:	111
3.9.3	Az értékelés módja:	111
3.10	A tanulók továbbhaladása	117
3.10.1	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	117
3.11	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	118
4	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG NEVELÉSI PROGRAMJA	120
4.1	Helyzetelemzés	120
4.1.1	Biharnagybajom alapfokú művészeti képzésének történeti áttekintése	120
4.1.2	A helyi alapfokú művészeti oktatás fejlődése	121
4.1.3	A művészeti tagozatok hagyományteremtését szolgáló programjai	122

4.2	Az intézmény alapfokú művészeti képzésének személyi és tárgyi feltételei.....	122
4.2.1	Személyi feltételek.....	122
4.2.2	Tárgyi feltételek, eszközrendszer.....	122
4.3	A művészetoktatásban folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelvei	124
4.3.1	A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	124
4.3.2	A tehetséggondozás feladatai.....	125
4.3.3	Feladatok a kiválasztásnál:	126
4.3.4	A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:.....	126
4.3.5	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	126
4.4	Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere.....	127
4.4.1	A zeneoktatás általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai.....	127
4.4.2	A kézműves tanszak általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai	129
4.4.3	Az alapfokú színművészeti-bábművészeti képzés színjáték tanszakának általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai.....	132
4.5	Az alapfokú művészeti iskolában folyó oktató-nevelő munka ellenőrzési, értékelési rendszere	136
4.5.1	Az osztályozás és értékelés szempontjai.....	137
4.5.2	A tanulók jutalmazásának lehetőségei	142
4.6	Az alapfokú művészeti iskola munka- és működési rendje	142
4.6.1	A felvételi jelentkezések elbírálásának módja	142
4.6.2	Működési rend, tanórai foglalkozások rendje	144
4.6.3	Az iskola hagyományai	144
4.6.4	Iskolánk által szervezett rendszeres programok.....	144
4.7	A szülő, a tanuló, a művészeti oktatásban közreműködő pedagógus együttműködésének formái	145
5	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG HELYI TANTERVE.....	146
5.1	Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei	146
5.2	Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, óraszámok, a tanszakok, tantárgyak szakirányú feladatai, követelményei, az előírt tananyag	146
5.2.1	Zeneművészeti ág.....	146
5.2.2	Szín- és bábművészeti ág: Színjáték tanszak	147
5.2.3	Képző- és iparművészet: Kézműves tanszak	147
5.3	A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei.....	149

5.3.1 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja	149
5.3.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés:	149
5.3.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése:	149
5.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	150
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	152
1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	152
1.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	153
1.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	154
1.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	155
MELLÉKLETEK.....	156

1 HELYZETELEMZÉS

1.1 Általános rendelkezések

Hatályosság:	Kiterjed a Szűcs Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusaira, tanulóira és az oktató-nevelő munkát közvetlenül segítő dolgozóira
Érvényesség:	2017. szeptember 1-től
Felülvizsgálat:	Négyévente, illetve a törvényi változásoknak megfelelően.

1.2 Az intézmény működését meghatározó hatályos törvények, jogszabályok

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)

- A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

1.3 Küldetésnyilatkozat

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája" (Szent-Györgyi Albert)

„Az a feladatunk, hogy a gyermek környezetében olyan hatást fejtsünk ki, hogy egészen a gondolatokba és érzületekbe menően a jót, az igazat, a szépet és a bölcsét utánozó lénné lehessen." (Rudolf Steiner)

Szent-Györgyi Albert igazságáról meggyőződve, Rudolf Steiner gondolatát szem előtt tartva a ránk bízott gyermekeket a klasszikus értékekre neveljük, bár tudjuk, a környező világ hatásai nem ezeket az értékeket sugallják.

A nevelők a következő értékek közvetítését kell, hogy fontosnak tartsák. Ezeket egész személyiségükkel, a mindennapi munka során minden interakciójukkal kötelesek átadni:

- igazságosság, becsület, tisztesség, szeretet, őszinteség, hazaszeretet, család
- egymás iránti tolerancia, türelem, mások megbecsülése, önbecsülés, tisztelet, empátia
- önfegyelem, felelősségvállalás, szabályok betartása, fegyelmezett munka, kitartás, rend
- másokért, a közösségért végzett munka, segítőkészség
- vállalkozó szellem, kreativitás
- tudás, az egyetemes és a magyar kultúra, a hagyományok tisztelete.
- a tanulók támogatást kapjanak a képességek, kompetenciák megalapozásához, kibontakoztatásához és megerősítéséhez,

- a tanulók értékeket, készségeket és életszerű tudást sajátítsanak el, és képessé váljanak ezek alkalmazására.

Világnézetileg semleges intézmény vagyunk, azaz tiszteletben tartjuk mind a gyermekek/családok, mind a nevelők egyéni meggyőződését.

1.4 Az intézmény bemutatása

- A biharnagybajomi Szűcs Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola olyan 8 évfolyamos nevelési oktatási intézmény, mely tevékenysége során gyermekközpontú, a gyermeki jogokat tiszteletben tartó demokratikus légkörre, a gazdasági, társadalmi tendenciák kezelésére nyitott, a tudományos technikai fejlődést követő nevelésre, tanításra törekszik.
- Fenntartói és működtetői feladatokat a Berettyóújfalui Tankerületi Központ látja el.
- Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodva a nevelőtestület pedagógiai tradícióit követve a tanulásra fogékony, új információk befogadására érzékeny, művelt, olvasott, középfokú nevelésbe, oktatásba sikeresen bekapcsolódni kész, és bekapcsolódni képes gyermekek nevelése a cél.
- Az elmúlt 5 év adatait figyelembe véve a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya erősen növekvő tendenciát mutat. A gyermekek védelméről szóló törvény megvalósítása egyre hosszabb időre kihúzódó feladatot jelent.
- Az etnikai kisebbség aránya a tanulólétszámhoz viszonyítva évek óta nő, és a születési adatok ismeretében az ütem növekedése várható.
- Iskolánk nevelőtestülete a közeljövőben szeretné megvalósítani, hogy a tanulók körében tantárgyi műveltség és a tanulás presztízse emelkedjen. Továbbá emelkedjen a tanulók neveltségi szintje. Módszereink megújításával tudatosabban váljon valóra a hátrányos helyzetű tanulók képességeinek kibontakoztatása, ezáltal az iskola segítse elő a sikeres pályaválasztást és továbbtanulást.
- Fejlesztenünk kell a toleranciát, magyarság-tudat kialakítását. Arra kell törekednünk, hogy más népek iránti érdeklődés, elfogadás erősödjön. Különös tekintettel a cigány etnikai kisebbséghez tartozók kultúrájának erősítése legyen a cél.

- Továbbá jellemző még a sok színes közösséget formáló szabadidős program és tevékenység.
- Távlati céljaink közé tartozik a művészeti tanszakok bővítése.

1.5 Az iskola szerkezete

- Hagyományos szerkezetű nyolc évfolyamos általános iskola, melynek működési területe Biharnagybajom község gyermekinek oktatása.
- Évfolyamonként két párhuzamos osztály, egy alsó tagozatos napközis csoport, két felsős tanulószobai csoport működik.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek évek óta nagymértékben növekvő létszáma indokoltta tette az első és második évfolyamon az iskolaotthonos oktatás bevezetését a 2009/2010. tanévtől kezdve.
- Az iskolaotthonos oktatást a 2013/14-es tanévben kiterjesztettük a 3. évfolyamra is.
- Az intézménybe felvehető tanulólétszám 350 fő.
- A sajátos nevelési igényű tanulókat integráltan oktatjuk.

1.6 Az intézmény kiemelt feladatai

- Lehetőségeinkhez mérten megőrizzük a magas színvonalú munka tárgyi feltételeit. Épületeinket, azok berendezéseit a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményei szerint alakítjuk
- Törekszünk arra, hogy adminisztratív tevékenységünk, valamint tanügyi dokumentumaink rendezettségükkel, hiánytalanságukkal és pontosságukkal szolgálják a tartalmi munkát.
- A törvényi szabályozások ismeretében, és a munkánkat meghatározó új kihívásoknak történő megfelelésben mindenkor naprakésznek kell lennünk.
- A nevelőtestület önmagára nézve kötelezőnek tekinti a személyes példamutatást:
 - a szakmai igényesség terén
 - a munkafegyelem terén
 - az etikus magatartás terén

- az egymás közötti, valamint a tanulókhoz, szülőkhöz és az iskola más partnereihez fűződő kapcsolatban a türelemre, a megértésre, a kölcsönös tiszteletre és felelősségvállalásra törekszünk
- Tiszteljük és ápoljuk intézményünk hagyományait.
- Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük a pályakezdő és az aktív pályájuk végéhez közeledő pedagógustársainkat.
- Korrekt, feszültségmentes kapcsolatra törekszünk a Tankerülettel, a Kormányhivatallal, szakminisztériummal és annak intézményeivel, valamint a Községi Önkormányzattal és a helyi civil szervezetekkel.
- A napi politikát távol tartjuk az intézménytől.
- Kiegyensúlyozott kapcsolatot szeretnénk fenntartani a történelmi egyházakkal, az alapítványokkal és a kulturális - tudományos feladatokat ellátó intézményekkel, civil szervezetekkel.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezetet biztosítunk.

2 ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Pedagógiai munkánk alapelvei

- ✓ A vezető részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában.
- ✓ A jogszabályi lehetőségeken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja.
- ✓ Figyelembe veszi a helyi hagyományokat.
- ✓ A tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli.

2.1.1.1 *Otthonos iskolai légkör megteremtése*

- ✓ A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk.
- ✓ Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.

- ✓ Tiszteletteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló-tanuló, tanuló-nevelő, szülő-nevelő, nevelő és nevelő között.
- ✓ A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük.
- ✓ Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, elvárásokat.

2.1.1.2 Szellemi, erkölcsi és testi egészség egysége

- ✓ Korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújtunk.
- ✓ A tanulók műveltségének, világszemléletének megalapozására törekszünk.
- ✓ Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit.
- ✓ Arra nevelünk, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- ✓ Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására.
- ✓ Megismertetjük nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeit, kiemelkedő személyiségeit és hagyományait, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- ✓ Segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- ✓ Az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás megszerettetése mellett, önmagunk egészsége iránti felelősségre nevelünk.

2.1.1.3 Demokratizmus

- ✓ Törvény adta jogokat és kötelezettségeket tisztelő, betartó, gyakoroltató iskolai vezetésre – tanár-diák kapcsolatra törekszünk.
- ✓ Intézményi fórumok (diákönkormányzat, közalkalmazotti tanács, szülői közösség, intézményi tanács) érdemi működtetésére, véleményükre építve, jogukat gyakoroltatva és tiszteletben tartva együtt dolgozunk az iskola hírnevéért, eredményességéért.
- ✓ A közösségek autonómiáját az életkori fejlettség függvényében biztosítjuk.

- ✓ Fejlesztjük kritikai érzéküket, az ok-okozati összefüggésekre rávezetjük tanítványainkat.
- ✓ Érvényesítjük az egyenlő bánásmódot, a hátrányos megkülönböztetés ellen küzdünk.

2.1.1.4 Tervezés, tudatosság, minőségre törekvés

- ✓ Hosszú és rövid távú céltudatos tervezést folytatunk. Valamennyi foglalkoztatási formában megtervezzük munkánkat.
- ✓ A célok meghatározása után a célhoz megfelelő szervezeti formát, módszereket, eszközöket alkalmazunk.
- ✓ A gyermeket is tudatos magatartásra készítjük fel. Fontos, hogy tudják azt, hogy mit és miért tanulnak, cselekszenek.
- ✓ Korszerű ismeretekkel rendelkező, továbbtanulásra, társadalmi beilleszkedésre képes kreatív gyermekek nevelésére törekszünk.

2.1.1.5 Partnerközpontú szülő-diák-tanár kapcsolat

- ✓ Az igények kielégítésére törekvő, szolgáltató, együttműködő, egymás jogait tisztelő szülő-diák-tanár kapcsolat formálását, a titoktartási kötelezettség érvényesülését értjük a partnerközpontúság alatt.
- ✓ A szülőkkel gyakorlati együttműködést folytatunk az iskolai tanórán kívüli tevékenységekben.
- ✓ A partnerközpontúság mellett figyelünk a titoktartási kötelezettség érvényesülésére is.
- ✓ A szülőkkel gyakori együttműködést folytatunk az iskolai és tanórán kívüli tevékenységekben.
- ✓ Lehetőséget teremtünk arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint településünk érdeklődő polgárai.
- ✓ Törekszünk a tankerületi intézményekkel való minőségi kapcsolat kialakítására.

Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmazunk mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során. Az együttműködés,

kommunikáció elősegítésére online közösségeket hozunk létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutatunk a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használata terén.

2.1.1.6 Közösség és személyiség kölcsönhatása

A közösség fejlettségi szintjén, előtérbe helyezve az életkori sajátosságokat, egyéni sajátosságokat, segítjük a szocializációt, a gyermek egyéni adottságainak kibontakoztatását. Egységes nevelési szemléletre, eljárásra törekszünk – egységes nevelői ráhatást gyakorolunk.

Az egyént a közösség iránti felelősségre neveljük.

2.1.1.7 Világnézeti semlegesség

- ✓ Az ismereteket, a vallási és világnézeti információkat tárgyilagosan és többoldalúan közvetítjük.
- ✓ Saját vallási és világnézeti meggyőződését mindenki szabadon gyakorolhatja, ezért senkit nem érhetnek atrocitások.
- ✓ Vallási és világnézeti meggyőződésünk elfogadására nem kényszerítünk másokat.

Legfontosabb számunkra, hogy olyan ifjúságot kell nevelnünk, amelyik képes megfelelni az élet mindennapi kihívásainak, felismeri és tiszteli a humánus értékeket, megőrzi emberi méltóságát, toleráns a mássággal, együtt érez a nála gyengébbekkel és elesettekkel;

- a hazájáért felelősséget érez, cselekedni akar és tud, felismeri a nemzeti függetlenség elleni törekvéseket,
- megérti hogy a diktatúrák elleni küzdelem állampolgári kötelezettség,
- képes feldolgozni a XX. Századi totális diktatúrák jellemzőit és felismeri, hogy ezen rendszerek emberiség ellen elkövetett bűntettei soha nem évülnek el;
- a tanulók életkori adottságuknak megfelelően ismerjék meg Magyarország Alaptörvényében – különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltakat;

- képes elhelyezni a magyarság kultúráját európai kontextusban, kötődik szülőföldjéhez, ápolja a nemzeti hagyományainkat
- igényli más kultúrák megismerését, ugyanakkor képes az alkotók vállalhatatlan politikai és morális szerepvállalásának feldolgozására;
- nyitott a társadalmi jelenségek iránt, egészséges nemzeti öntudata legyen, amelytől idegen mindenféle nacionalizmus
- rendelkezik a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához megfelelő empátiával;
- érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét;
- igényli a tiszta, egészséges környezetet;
- életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja;
- felismeri a környezeti problémák kialakulásának kockázatát, látja ezzel kapcsolatos felelősségét;
- tud célokat kitűzni maga elé, alapvető gazdasági és pénzügyi ismeretekkel rendelkezik,
- képes felismerni az összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között, tudják mérlegelni döntéseik következményeit és kockázatát;
- tudatos médiahasználó, megfelelő stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak kiválasztására;
- képes önálló, hatékony tanulásra, logikai műveletek alkalmazására.
- Nevelőtestületünk mindent megtesz azért, hogy
- Emberközpontú iskolánkban érvényesüljenek az örök és általános erkölcsi értékek;
- a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem – és jelenformáló szerepe és államalkotó létük
- elismerése az iskolai nevelés-oktatás egészében legyen jelen;
- a szülők vallási meggyőződésük szerint szabadon nevelhessék gyermekeiket;
- minden tanuló kibontakoztathassa képességeit, testi-lelki harmóniában élhessen.

2.1.2 Nevelő-oktató munkánk általános célkitűzései

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

2.2 A kompetencia alapú oktatás célja, feladata

Célok	Feladatok	Eszközök, Módszerek	Munkaformák
– A tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyek képessé teszi őt a mindennapi életben hasznosítható tudás megszerzésére. – A tanulók aktívvá tétele az ismeretszerzés folyamatában, a cselekvéses tanulás előtérbe helyezése. – A tanulói alap- és	– Alapkészségeket, kulcskompetenciákat, problémamegoldó gondolkodást javító oktatás fejlesztése. – A képzési rendszer és a gazdasági igények közötti összhang megteremtése – felkészítés az egész életen át tartó tanulásra. – Az oktatás – képzés hatékonyságának növelése, a magas színvonal és az esélyegyenlőség biztosítása.	Az oktatás szervezésekor az oktatási és kulturális miniszter által kiadott képességfejlesztő, kompetencia alapú oktatási programokat is alkalmazzuk, melynek módszertani jellemzői a következők: – Differenciált tananyagfeldolgozás (képesség szerinti megismerési útvonalak bejárása). – Kooperatív tanulásszervezés (a tanulók megtanulnak együttműködni, együtt	A differenciált tanulás-irányítás munkaformái: – Kooperatív tanulás – Csoportos tanulás – Páros munka – Differenciált rétegmunka – Személyre szabott (individualizált) tanulás

kulcskompetenciák olyan szintre fejlesztése, hogy az életpálya módosítás zökkenőmentes legyen.	– Az oktatásban az információs – kommunikációs technológiák általánossá tétele. A megváltozott tanári szerep alkalmazása: 1. A tanulási környezet fejlesztése és a tanulási folyamat szervezése 2. A tanuló számára szükséges segítség, motiváció és megerősítés biztosítása 3. Egyéni képességekre szabott fejlődés biztosítása A megváltozott tanulói szerep alkalmazása: 1. Az egyéni tanulási preferenciák felfedezése, tanulási módszerek tudatos fejlesztése. 2. Az egyéni tanulási folyamat szervezése, irányítása, ami magába foglalja a tananyag tudatos útvonalának, és tanulása ütemezésének, tempójának meghatározását is.	dolgozni). – Tudatos képességfejlesztés (személyre szabott felkészítés). – Tevékenységközpontú módszertan (aktív tanári magatartás mellett aktív tanulói magatartás). – Információs és kommunikációs technológia alapú támogatás (digitális tananyag és taneszköz támogatottság).	– Drámajáték – Vita
---	--	---	-----------------------------------

2.2.1.1 Eszközök, eljárások

Intézményünkben az eszközök, eljárások kiválasztásakor, alkalmazásakor az alábbi elvek érvényesülnek:

- a pedagógus szabadsága,
 - a nevelési és pedagógiai program alapján az ismereteket, a nevelés és tanítás módszerét a pedagógus megválaszthatja
 - a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választja az alkalmazott szakkönyveket, segédleteket, felszereléseket
- a nevelés-oktatás célja, tartalma,
- a tanulócsoporthoz összetétele, adottsága, fejlettsége, képessége,
- a tantárgy sajátossága,
- a pedagógus személyisége,
- folyamatos fejlesztés a partnerek igényeinek figyelembe vételével.

2.2.1.2 A nevelés terén

Az intézményvezető irányítja a tanmenetek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára.

A nevelés terén elsősorban a pozitív érzelmi töltésű, megerősítő eszközöket, eljárásokat alkalmazzuk:

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelőhatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző	- Követelés. - Gyakoroltatás.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése.

módszerek.	- Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

2.2.1.3 Az oktatás terén:

Módszer	Eszköz
A nevelő ismeretközlő módszerei	Absztrakt fogalmi közlés: tankönyv, segédeszköz, egyéb oktatást segítő könyvek, szótárak, lexikonok, munkafüzetek, feladatlapok, stb.
Az ismereteknek a nevelő és a tanulók által történő közös feldolgozása	Auditív eszközök: CD, magnetofon, DVD. Vizuális eszközök: fénykép, dia, rajz, térkép,

	grafika, egyéb szemléltetési eszközök, programcsomagok
A tanulók önálló munkaformái, feladatmegoldásai	Audiovizuális eszközök: televízió, videó, számítógépes oktatóprogramok, filmek, interaktív tábla, stb. Adat- és információ-feldolgozó eszköz: számítógép..
A tanulók csoportos tevékenysége, feladatmegoldásai	Tankönyvek, feladatlapok, szótárak, munkafüzetek, térképek stb.

2.3 Tanórai foglalkozások és az egész napos iskolai foglalkozások egymásra épüléséből adódó feladatok

- Iskolánkban az 1-2-3. évfolyamon az oktatást egész napos formában szervezzük.
- Egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve kell megszervezni.
- Az egész napos osztályokban két tanító tantárgycsoportos formában tanítja a tanulókat. (magyar és matematika, készségtantárgyak.)
- A tanulók kötelező tanórai foglalkozásai napi 5 tanítási óra, napi 4 a tananyagot elmélyítő, tanulást segítő és szabadidős foglalkozás, mely a következőket tartalmazza:
 - A mindennapos testmozgás megvalósításának formái: levegőzés, szervezett játék, séta, kirándulás, sportjátékok (egyéni és csoportos), labdajátékok (egyéni és csoportos), versengések (sor- és váltóversenyek).
 - Személyiség- és közösségfejlesztés feladatai, annak formái: bábozás, drámajáték, színház, múzeum, könyvtárlátogatás.
 - Kompetencia fejlesztő foglalkozások (anyanyelvi, matematikai-logikai, szociális kompetencia fejlesztés)
 - Manuális foglalkozások:
 - Papírral végezhető foglalkozások: hajtogatás, gyűrt papírkép,

- Vegyes technikával végezhető foglalkozások: síkbáb, illusztrációk, termésből képek, bábok, álarc,
- Gyurmával, agyaggal, gipsz- és só kerámiával végezhető foglalkozások: állat- és emberfigurák, nyomatok, ékszerek, faliképek.

2.3.1 **Az otthoni, a napközis és a tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai**

2.3.1.1 **Célja:**

Az önálló tanulás és ismeretszerzés módszereinek elsajátítása, az állandó önművelés igényének és készségeinek megalapozása. A tanulás gazdaságos, képességekhez mérten eredményes, kedvvel végzett tevékenység kialakítása.

2.3.1.2 **Alapelvek:**

- Az eltérő egyéni adottságokra épített képességek fejlesztését, differenciált házi feladattal, szorgalmi feladattal valósítjuk meg.
- A feladatadás gyakorisága:
 - Minden egyes tanítási órához kapcsolódóan adható
 - Nagyobb terjedelmű írásbeli, szóbeli munkát hosszabb intervallumra ajánlatos tervezni, anyag jellegétől függően 1-2 hét. (vers, fogalmazás)
 - Hétféjére a pénteki házi feladaton túl, és a tanítási szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári) kötelező jelleggel nem adható.
- A tantárgy jellegétől függően törekednünk kell az írásbeli és a szóbeli házi feladatok megfelelő arányára.
- A feladatadás mennyisége: Az önállóan végzett írásbeli és szóbeli munka időtartama az életkor szerint változik. 1-3. évf. az egész napos iskolában a törvény előírásainak megfelelően nem vihet haza házi feladatot. Az önállóan végzett munka maximum 60 perc. 4. évf. tantárgyanként maximum 20 perc. 5-8. évf. tantárgyanként maximum 30 perc.
- A házi feladat elvégzéséhez biztosítjuk a tanulást segítő **külső körülményeket**: rend, csend, fény, tanulási segédeszközök.
- Törekednünk kell a tanulást segítő **belső körülmények** kialakítására: pihenés, motiváció, egészséges életmód.

- A sikeres tanulás feltételeit az órák megfelelő szervezésével tudjuk megteremteni. (figyelem, emlékezés, bevésés)

2.3.1.3 Feladatok:

- A személyiség optimális fejlesztése.
- Az ismeretek megértését előkészítő, rögzítő, megszilárdító, gyakorló – vagyis a következő tanóra eredményességét segítő tevékenység végzése.
- Tanulási szokások, tevékenységek fejlesztése.
- Tanulási technikák elsajátítása.
- Tanulási módszerek kiválasztása.
- Napköziben helyzetelemzés készítése a csoportnál.
- A házi feladat ellenőrzése:
 - 1-2. évfolyam: mennyiségi és minőségi.
 - 3. évfolyam: mennyiségi és minden tantárgyból néhány tanulónál minőségi
 - napköziben : mennyiségi és minden tantárgyból néhány tanulónál minőségi
 - tanulószobán: mennyiségi és minden tantárgyból néhány tanulónál minőségi,
- A szóbeli feladat elsajátításához tudunk időt biztosítani, de az ellenőrzéshez már nem.
- Az otthoni ellenőrzés a szülő feladata.
- A tanár és a tanító minden házi feladatot ellenőriz.

2.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

2.4.1 Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

2.4.1.1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

2.4.1.2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek, az egyén szükségleteinek megfelelően.

2.4.1.3 Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

2.4.1.4 Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

2.4.1.5 Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

2.4.1.6 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

2.4.1.7 Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

2.4.1.8 *Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség*

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

2.4.1.9 *További releváns kompetenciaterületek*

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.(Fenntarthatósági témahét)
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

CÉL	FELADAT
Erkölcsei nevelés	Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása

Értelmi nevelés	Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása
Társas kapcsolatok kialakítására nevelés	Az egymásrautaltság felismerése, az egymás iránti tolerancia fejlesztése közös programok alkalmával. A gyermekközösség sokirányú tevékenységének, a közösséghez tartozás felelősségének fejlesztése, a veszélyhelyzetek felismerése, a visszautasítás lehetőségeinek elsajátítása. A közösségi élethez szükséges készségek, szokások, értékek megtanulása.
Érzelmi nevelés	Az ember alapvető érzelmeinek megismerése, kezelése. Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
Akarati nevelés	Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
Nemzeti öntudatra nevelés	A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
Állampolgári nevelés	Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre
Munkára nevelés	Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük

	rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
Egészséges életmódra nevelés	A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A lelki egészség, a mentális frissesség megőrzése.

2.4.2 Személyiségfejlesztés korcsoportonként

	CÉL	FELADAT	ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK
1-2. évfolyam bevezető szakasz	- alkalmazkodás a társakhoz, felnőttekhez - a közösségbe való beilleszkedés - készségeinek elsajátítása - egészségügyi másság elfogadása	- köszönés - beilleszkedés az iskolai rendbe - a társakkal és a nevelőkkel szembeni udvarias viselkedés - életmódjuk, nehézségeik megismerése	- felelősi teendők kiépítése - házirend - közös játékok - szerepjátékok - kirándulások - családlátogatás - „Fejlesztő játékok” gyűjteménye - szociometria mérések - elbeszélgetés
3-4. évfolyam kezdő szakasz	- az osztályban elfoglalt szociális pozíció megtapasztalása	- udvarias viselkedés a társakkal és a nevelőkkel	- egyéni elbeszélgetések - személyiségfejlesztő játékok

	- a tanulótársak tulajdonságainak elfogadása	- életkornak megfelelő vitakultúra elsajátítása - kulturált véleményalkotás - felelősi feladatok ellátása	- szituációs játékok - kirándulások - versenyek - „Fejlesztő játékok” gyűjteménye - szociometria mérések
5-6. évfolyam alapozó szakasz	- kölcsönös tisztelet egymás iránt - baráti kapcsolatok építése - az egyéni képességek kibontakoztatása - felelősségtudat erősítése	- reális önértékelés - a hibák kiküszöbölésére való törekvés - a képességeknek megfelelő teljesítmény - az udvarias viselkedés szabályainak gyakorlása	- önismereti játékok - személyiségfejlesztő játékok - közösségfejlesztő játékok - osztályprogramok - versenyek - „Fejlesztő játékok” gyűjteménye - szociometria mérések
7-8. évfolyam fejlesztő szakasz	- képességek reális ismeretének kialakítása - életkornak megfelelő jövőkép megfogalmazása - pozitív példamutatás a tanulótársak felé - értelmes életcél kitűzése - hitbeli, egészségügyi (szexuális) másság	- reális „énkép” megformálása - a tanulói jogok ismerete, gyakorlása - visszautasítási technikák megismerése, alkalmazása - a csoportnyomás kivédése	- önismereti játék - önértékelés - kérdőíves felmérés - természetjárás - társadalmi munka - diszkó - pályaválasztási, pályaalakalmassági ismeretek - „Fejlesztő játékok”

		- döntések következményeinek vállalása - pozitív szerepvállalás csoportban, közösségben - kölcsönös tolerancia	gyűjteménye szociometria mérések
--	--	--	---

2.5 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.5.1 Az iskola közösségeinek együttműködése

2.5.1.1 *Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése*

1. Az intézmény nevelőtestületének munkáját az intézményvezetés irányítja, melynek tagjai: az igazgató, az igazgató helyettes, a munkaközösség-vezetők valamint az érdekképviselői megbízottak. Az intézményvezetőség havi rendszerességgel értekezik.
2. Az intézményvezetőség tagjai kötelesek:
 - Az intézményi értekezlet után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az intézményvezetőség felé.
3. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetőséggel.

Az intézményvezetőség működése		
Feladatok	Együttműködés fórumai	Intézményvezetőség és az intézményi nevelőtestület értekezletei - legalább évi 3 alkalom
-Pedagógiai Program, -SZMSZ -Házirend, -éves munkaterv -munkáltatás, tantárgyfelosztás -kiemelt munkáért járó keresetkiegészítés elosztásának elvei, -az együttműködés formái, -közös értekezletek előkészítése -az éves beiskolázási terv elfogadása	-intézményvezetőségi értekezlet legalább havi 1 alkalommal -különböző értekezletek, -megbeszélések, -intézményvezető és az érdekképviselő megbeszélései	Tanévnyitó értekezlet Félévi értekezlet Évzáró értekezlet Egyéb, az intézmény egészét érintő döntéshozások meghozatalakor

2.5.1.2 A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,

- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

2.5.1.3 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az osztályfőnökök és a diákönkormányzat felelős vezetője tájékoztatják:
 - az igazgató, legalább évente egyszer a diákközszyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és az iskolagyűlésen keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, a tájékoztató füzetben keresztül írásban és az elektronikus napon keresztül) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az igazgatóhoz, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz illetve a Szülői Közösséghez fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel illetve a Szülői Közösséggel.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

CÉL	FELADAT
Az iskolai tanulói közösségek megszervezése nevelői irányítással.	Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése. Közösségi célok és feladatok meghatározása, felelősi rendszer működtetése.
Az önkormányzás képességének kialakítása.	A diákönkormányzat osztály- és iskolaszintű felelősi rendszerének kialakítása, működtetése. Az önálló munkaterv szerinti diákélet igényének kialakítása. Véleményezési jogok gyakorlása az iskola életében.
Az intézmény egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.	A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

2.5.1.4 Közösségfejlesztés korcsoportonként

	CÉL	FELADAT	ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK
1-2. évfolyam bevezető szakasz	- iskolai szokásrend kialakítása - mentálhigiénias szabályok önálló használata - illemszabályok gyakorlása, elsajátítása - képességbeli másság elfogadása	- önkiszolgálás megtanítása - feladatvégzéssel a feladattudat kialakítása - udvarias kommunikációra törekvés - alkalmazkodás a közös szabályokhoz - saját értékek képességek felismerése,	Beszoktatás az egész napos oktatás tanrendjéhez. A tízórai, az ebéd, az uzsonna kulturált elfogyasztása. A WC higiénikus használata. A felelősök munkájának megbeszélése, értékelése

		kibontakoztatása	
3-4. évfolyam kezdő szakasz	- az emberi kapcsolatfelvétel illemszabályainak megismerése - etnikai kisebbségek megismerése	- kooperatív tanulás fejlesztése - a felelősi rend kialakítása, gyakoroltatása - más kultúrák, szokások megismerése	A diákönkormányzat munkájába való bekapcsolódás a tisztségviselők megválasztásával.
5-6. évfolyam alapozó szakasz	- az egészséges életmód iránti igény felkeltése - a kialakult csoportok elfogadása - a felmerülő konfliktusok megoldása - a szociálisan hátrányos helyzetű társak beilleszkedésének segítése	- egymás erényeinek és hibáinak reális értékelése - a másság elfogadása, integrált oktatás, nevelés - kooperatív tanulás - demokrácia szabályainak alkalmazása - a felelősi rend gyakorlása	Aktív részvétel az osztályközösség és a diákönkormányzati munkában.
7-8. évfolyam fejlesztő szakasz	- demokratikus szellemű osztályközösség megjelenése - a vitakultúra fejlesztése - a baráti és a csoportkapcsolatok elmélyítése - etnikai kisebbségek	- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken - kommunikációs készség fejlesztése - a közösségi feladatok önálló megoldása - a közösségre vonatkozó kötelességek	Irányítói szerepvállalás a diákönkormányzatban.

	helyzetének és társadalmi problémáinak megismerése	betartása -kulturált viselkedés az iskolán kívül is	
--	--	--	--

2.5.1.5 Közösségfejlesztés színterei:

Osztályközösség

Szülő és pedagógus együttműködés	Szülő, tanuló, pedagógus (osztályfőnök, napközis nevelő) együttműködés
Szülői értekezlet Az osztályfőnök tartja. Az osztályközösség alakítására, fejlesztésére szolgál. <u>Év elején:</u> Az iskola éves munkatervét, ill. nevelési céljait ismertetik meg a szülőkkel. <u>Félévkor:</u> A tanulmányi munka értékelése. Tájékoztatás az osztály neveltségi szintjéről. <u>Év végén:</u> Az éves oktató-nevelő munka értékelése. Rendkívüli szülői értekezlet	Osztályprogramok: az osztály javaslata alapján készült program szerint. Osztálykirándulás Általában év végén, különböző úti céllal. Osztály és családok. Tanulmányi kirándulás Szükség esetén vonjuk be a szülőket. Mikulás - délután Ajándékozás, ill. ellátás a szülők részéről. Farsang A Diákönkormányzat és a Szülői Közösség közös megállapodása alapján.

Alkalomszerű. Nevelési problémák megbeszélése esetén. Különleges osztályprogram szervezése. Továbbtanulás alkalmával. Fogadóórák Egyéni problémák megbeszélésére szolgál. Családlátogatás Szükség szerint végzi az osztályfőnök. Megismerkedés a családokkal és azok nevelési elképzeléseivel. Alkalmi találkozások Kérheti szülő vagy pedagógus. Gyors kapcsolatfelvétel. Egyéni problémák esetében, melyek a tanuló magatartásával vagy tanulásával kapcsolatosak. Írásos üzenetek Gyors és fontos közlemények.	Társadalmi munka Papírgyűjtés és a tanulók közvetlen környezetének tisztán tartása. Nyári táborozás Múzeumpedagógiai foglalkozás
--	---

Iskolaközösség

Találkozási, informálódási lehetőségek	Ünnepségek, kulturális- és sportrendezvények
Nyílt nap Betekintés az iskola életébe - bemutató órák.	Tanévnyitó 1. osztályosok köszöntése.

Rendkívüli szülői értekezlet Kezdeményezheti a szülő vagy az iskola. Fontos nevelési problémák és azok megoldását segítő módszerek megismerésére szolgál - külső előadó. Pályaválasztási szülői értekezlet Osztály vagy összevont keretben - a pályaválasztás előtt álló osztályok számára. Alkalmi találkozások Az iskolában vagy az iskolán kívül. Elsősorban tájékoztatás jellegűek, vagy szülő által közölt véleményre reagálás. Iskolánk honlapja Iskolaújság	A tanévkezdéssel kapcsolatos tájékoztatás. Október 6. Aradi vértanúk napja; Karácsony Gyerekek ünnepi műsora. Cél: szeretetteljes légkör, az együttlét örömeinek átélése. Farsang A Diákönkormányzat és a Szülői Közösség közös megállapodása alapján. Sportnap Akadályverseny - szülők, gyerekek, nevelők részvételével. Mérkőzések - tanárok, szülők, diákok között. Cél: egészséges életmód, sportszerű versenyszellem. Gyermeknap- DÖK- nap Cél: élmény dús nap a gyerekeknek. Tanévzáró - ballagás Sikereink, kiemelkedő eredmények ismertetése. A nyolcadikosok bensőséges búcsúztatása. Búcsúzás 8. évfolyamon Ki mit tud! Cél: az iskola munkájának bemutatása színes, színvonalas műsorral a szülők és a település felé.
--	--

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- a szülői igények felmérése a továbbfejlesztési irányelvek meghatározásához,
- a szülői aktivitás elismerése a tanév végén,
- véleményláda felállítása.

2.5.1.6 A közösségfejlesztés iskolai rendezvényei**Tanulmányi kirándulások:**

A tanulmányi kirándulás napját a naplóba tanítási napként adminisztráljuk, és a beszámozott tanórákhoz „Tanulmányi kirándulás” bejegyzés kerül.

Anyagi költségek miatt a tanulmányi kirándulás a tanuló számára nem kötelező.

Tantárgyi versenyek:

- Magyar /Helyesíró-, Szépíró-, Szépolvasó-, Versmondó verseny, mesemondó verseny
- Matematika /alapműveleti verseny/
- angol nyelvi verseny
- internetes vetélkedő aktuális témában
- tantárgyi „levelezős” versenyek

Hagyományőrző tevékenységek

- Az iskola névadójának, Szűcs Sándor emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a Szűcs Sándor Hét rendezvénysorozatán.
- A tanév folyamán iskolai ünnepséget tartunk 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, illetve a 8. osztályosok ballagásán.
- A tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- Évente megemlékezünk a Jeles napokról.

2.6 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok Az egészségnevelési program átfogó céljai:

- A tanulók egészségük iránti felelősségének erősítése.

- Az egészséges életvitelhez szükséges tudás és készségek elsajátítása.
- Egészséget támogató környezet megteremtése.

2.6.1 **Specifikus célok:**

- Cselekvésen alapuló egészségtudatos magatartás kialakítása.
- Egészségkockázati tényezők befolyásolása, megelőzési és egészségfejlesztési programokkal.
- Szülők – gyermekek – pedagógusok együttműködésének erősítése.

2.6.2 **Feladataink:**

1. Komplex egészségügyi szűrés feltételeinek megteremtése. A tanulságok elemzése nevelőtestületi szinten. Pedagógiai program korrekciója.
 - Fogászati szűrés
 - Iskolaorvosi szűrések
 - Szükség esetén pszichológiai vizsgálat
 - Nevelőtestület – Gyermek- és ifjúságvédelem együttműködése
2. A testi és lelki egészség még tudatosabb fejlesztése.
 - Az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly megtartása és/vagy visszaállítása érdekében programok szervezése.
 - Rendszeres testmozgást elősegítő szabadidős programok.
 - Dohányzás, alkohol és drogfogyasztást megelőző programok.
3. A mentális egészség fontosságának középpontba állítása.
 - Életvezetési kompetenciák.
 - Családi életre felkészítő programok.
 - Biztonságos szexuális életre való felkészítést támogató programok.
4. Szociális hátrányok kompenzálása az egészséges életmód elemeinek beépítésével.
 - 1-3. évfolyamra megteremtjük a rendszeres fogápolás feltételeit.
 - Beavatkozunk az egészséges étrend kialakításába, és folyamatosan figyelemmel kísérjük a helyes táplálkozási szokásokat.

- Tisztasági őrzőnk továbbra is őrökdi a tanulók rendszeres tisztasági igénye felett.

2.6.3 Az egészséges életmódra nevelés megvalósítása

2.6.3.1 Szakórákon:

6. évfolyam – Testi és lelki egészségünk (Természetismeret és egészségtan)	
Téma	Követelmény
Az emberi test és változásai	Az emberi szervezet életszakaszokban bekövetkező változásai. A változás mértékét befolyásoló külső, belső körülmények. Önismeret, elfogadás.
A táplálkozás, mint életszükséglet	Tudatos, korszerű, egészséges táplálkozás. Mit, mennyit és mikor együnk. A tápcsatorna jellemzői 11-12 éves korban. Fogápolás.
Mozgás és higiéné	A mozgás-szervrendszer fejlődése, problémák. Ajánlott mozgásformák. A fejlődő szervezet higiénája.
Biztonság, kockázat	A veszélyhelyzetek, viselkedési módok. Veszélyforrások és azok megelőzése. Az elsősegélynyújtás tennivalói.
Veszélyes anyagok	Nikotin, alkohol, drog és a szervezet. Következmények. Szenvedélybetegség. Drog nélkül felnőni. A szerek hatása az emberi kapcsolatokra.
Emberi szexualitás	A serdülő szervezet változásai. Személyiségek, fiúk, lányok. A szaporító szervrendszer egészsége.
Családi élet	A családi közösség régen és ma. A gyermek helye a családban. Jól működő kapcsolatok feltételei.

8. évfolyam (Biológia és egészségtan)	
Téma	Követelmény
Az emberi szervezet	Szerveződési szintek. A bőr sérülései, bőrápolás. A

felépítése és működése	rendszeres mozgás fontossága, a mozgásszegény életmód következményei. A táplálkozás. A légzőszervekre ható környezeti ártalmak, a dohányzás káros hatásai. A szív és érrendszeri betegségek megelőzése. Védekezés a kórokozók ellen. Nemi úton terjedő betegségek.
Az ember egyedfejlődése	A fejlődési szakaszok főbb egészségügyi problémái.
Idegi és hormonális szabályozás	A lelki egészség. Kockázatok és veszélyek felismerése, kivédése.

2.6.3.2 Részletes tevékenység 1-4. évfolyamon:

Feladatok	Felelős	Határidő
Alapvető higiéniai követelmények kialakítása	Osztályfőnökök Napközis nevelő	folyamatos
Öltözködés az évszaknak megfelelően.	Osztályfőnökök. Körny.	folyamatos
Helyes táplálkozási szokás. Terítés, szalvéta, evőeszköz használata.	Napközis nevelő, Tanítók	folyamatos
Kavalkád. Egészséges táplálkozás (saláta készítés).	Napközis nevelő, Tanítók	folyamatos
Baleset megelőzés, fertőző betegségek megelőzése.	Osztályfőnökök Tanítók	folyamatos
Mindennapos testnevelés	Napközis nevelő, Tanítók	folyamatos
Fejlesztő játékok beépítése a szabadidős tevékenységbe.	Napközis nevelő, Tanítók	folyamatos
Egészségnap	Munkatervi felelős	folyamatos
Kerékpártúra, természetjárás, rajzverseny a dohányzás ellen.	Testnevelők, Osztályfőnökök	időszakosan

Erdei iskola	Osztályfőnökök	időszakosan
--------------	----------------	-------------

2.6.3.3 Részletes tevékenység 5-8. évfolyamon:

5. évfolyam	
Téma	Követelmény
Ki vagyok én?	Az "én keresés" önmagunk megismerésének szükségessége. A pozitív énkép megalapozása. Érték, egyediség, személyiség, önbecsülés. Az osztálytársak találják meg egymásban a pozitív tulajdonságokat, becsülik meg egymás értékes jellemvonásait.
Az egészség értéke életünkben	Egészséges életmód. Stressz feloldás. Testi, lelki és szociális harmóniák védelme. Az érzelmi feszültségek és fizikai állapotunk, egészségünk közti összefüggés.
Hogyan élhetek egészségesen?	Az egészséges életmódra vonatkozó hosszú távú döntések motiválása. Testi és lelki mentálhigiéné. Az egészséges fizikum megővésének módjai. Az egészségkárosító cselekedetek rontják életesélyeinket.
Az egészséges táplálkozásról	Egészséges étrend kialakítása. Hogyan táplálkozunk? Mi a táplálkozás célja? Mit és mennyit együnk? Ismerkedés a legfontosabb tápanyagokkal, vitaminokkal, ételekkel.
A sport és a testmozgás	Mi a testkultúra? A testi és lelki egészség megővése. Helyes napirend, tisztálkodás. A sport szerepe életünkben. A rendszeres testmozgás megővja egészségünket.
Veszélyes anyagok	A drog fogalma, gyógyszerek, dohányzás hatásai. Rákszokás veszélyei.
Védőnő előadása a serdülőkori problémákról.	

Iskolapszichológus előadása a serdülőkori lelki problémákról.	
---	--

6. évfolyam	
Téma	Követelmény
Az emberi test felépítése és működése Életrend, életritmus	A napi- és életrend kialakításának szükségessége. A rövid és hosszú távú döntések összetevői és hatásuk az egészségre. Az életkorral járó testi változások.
Az egészséges és a beteg ember	Egészségünk megóvása alapvető érdekünk és feladatunk. Folyamatosan eddük testünket és lelkünket! Egészséges életmód. Mi a teendő betegség esetén?
Hogyan tudok visszautasítani?	A visszautasítás gyakorlása. Hogyan tudok visszautasítani, ellenállni egy csoporton belül? Csábítás, kísértés, önfegyelem. Véleményalkotás.
A szabadidő helyes eltöltése	Helyes napirend kialakítása - tervezzük meg a szabadidőnket - tervezzük meg a szabadidőnket is! Menjünk minél többet a szabadba! A kultúrált szórakozás, olvasás, zenehallgatás.
A védőnő előadása a serdülés problémáiról	
Az iskolapszichológus előadása a tanulási nehézségekről és a lelki problémákról	
7. évfolyam	
Téma	Követelmény
Mit tegyek?	Az emberi kapcsolatok természetes velejárója a konfliktus.

Problémamegoldás	Megismerjük azokat a technikákat, amelyekkel kezelni tudjuk a konfliktusokat, csökkenteni a stresszes állapotot. A problémamegoldás.
Az egyén, a médiák, a drogok A reklám hatása	A szokások szerepe életünkben. A rossz szokástól kellő motiváció, önnevelés, akaraterő segítségével megszabadulhatunk. A médiák negatívan és pozitívan is befolyásolhatják a fiatalokat. A droghasználat következményei. Kritikus gondolkodás.
Kritikus helyzetek és döntések Visszautasítási technikák	A próbálkozás, a kudarc, a célok felvállalása a döntés velejárója. Tudni kell újra kezdeni. A baráti és családi segítség. Jellemünket állandóan erősíteni, nevelni kell. Ellenállási és visszautasítási készség fejlesztése.
Menjünk a szabadba!	Az egészséges életmód nélkülözhetetlen velejárója a jó levegő, a testmozgás. Kirándulás, túrázás, sportolás. Magyarország természeti kincseinek megismerése.
Egészséges életmód	Testünk működése. A serdüléssel járó változások. A személyi higiénia, a testi és lelki egészség megóvása. "Divathóbortok", rossz szokások az öltözködésben, táplálkozásban. Beszélgetés a dohányzás és az alkohol káros hatásairól.
A védőnő előadása a serdülésről	
Pszichológus előadása	
Szerelem	A barátság és a szerelem fogalma. A nemi érés. A serdülés biológiai és pszichikai változásai. A hűség, bizalom, felelősségtudat a szerelemben.
8. évfolyam	
Téma	Követelmény
Az én életösvényem	A jövővel kapcsolatos bizonytalanságok, kétségek

	természetes volta. Fogadják el saját felelősségüket életminőségük alakításában.
Teendőim a teljes életért	A célkitűzés az életvezetés fontos eleme! Önépítés kudarcból, sikerekből. Egészséges kockázatvállaló magatartás.
Veszélyek és a társadalom	A szenvedélybetegségek kialakulása háttérben álló egyéni és közösségi befolyásoló tényezők felismerése. A szervezett segítségnyújtás lehetőségeinek igénybevétele.
Vigyázok magamra, vigyáznak rám	Fedezzék fel a közösségi támogatásban rejlő erőket, a személyes példamutatás jelentőségét.
Hová fordulhatok, kik segíthetnek?	A helyi közösség és a nemzeti keretekben nyújtott segítség különböző szervezeti formái.
Nemet mondani Határozott ellenállás, alkotó gondolkodás	A visszautasítási készség fejlesztése, a kapcsolatok megőrzésének lehetősége. Negatív nyomás, pozitív hatás. Passzivitás. Agresszivitás.
A védőnő előadása	

2.6.4 Iskolai szintű tevékenységek:

Feladatok	Felelős	Határidő
Fogászati szűrés	Szakorvos	Évente 2 alkalommal
Egészségügyi szűrővizsgálatok	Iskolaorvos-védőnő	
Sportnap - „Családi nap”	Munkaközösségek	évente
Túrázás - Kerékpártúra	Munkaközösségek	évente 2 alk.
Gyógytestnevelés – tartásjavító torna	Gyógytestnevelő	heti 2 alk.
Egészségnap	Munkaközösségek	évente

Előadások: „Fiatalok az élet küszöbén” „Ne csak együnk, táplálkozzunk” „Szerelem és felelősség” Szeretet művészet” „Az egészséges társadalom alapja a fiatalkortól megőrzött egészség”	Külső előadók: - védőnő - pszichológus - dietetikus	alkalmanként, évente 2-3 alkalommal
--	--	---

2.6.5 Egészségfejlesztéssel összefüggő egyéb feladatok

2.6.5.1 *Iskolai étkeztetés – táplálkozás*

- Egy gyermek étkezése - a fejlődő szervezet igényei miatt - különös gondot igényel, ezért el kell érni, hogy a gyermekek nagy része - a veszélyeztetettek mindenképpen - az iskolában étkezzenek.
- Az étkezést biztosító - mind az ételek minősége, mind mennyisége szempontjából - az életkornak megfelelően állítsa össze az étlapot.
- Higiénikus, kulturált körülmények között történjen az ételek elfogyasztása.

2.6.5.2 *Mindennapos egészségfejlesztő testmozgás - a test egészsége*

- A tartási rendellenességek, gerincferdülés, statikai lábbetegségek rendszeres testmozgással megelőzhetőek lennének, ezért a testnevelési órákon felül törekedni kell, hogy a szünetekben s tanítási órákon kívül is sokat aktívan mozogjanak a tanulók, ha az időjárás is engedi az iskolaudvaron, a szabad levegőn.
- A tanulókkal tartásjavító tornagyakorlatok végeztetése minden testnevelési órán az óra eleji bemelegítés része legyen. Ha szükséges - pl.: felfrissülés céljából - egyéb órák része is lehet a nyitott ablakok mellett végzett pár perces testmozgás - légző és nyújtó gyakorlatok - különösen alsó tagozatban.

2.6.5.3 *Lelki egészség védelme – személyiségfejlődés*

- Mivel az iskolai egészségnevelésnek egy komplex személyiségfejlesztésbe kell illeszkednie, nemcsak a biológiai értelemben vett testi egészségre irányul, ezért mentálhigiénés képzettségű tanár segítségével fontos hangsúlyt kell fektetni a mentális egészségre, annak fejlődésére, a mentálhigiénés szemlélet kialakítására, egészségvédő és mentálhigiénés program kidolgozására.
- Fontos szerepet kap a pedagógusok példamutatása, milyen az egyes nevelőknek a gyerekekkel való bánásmódja, s hogy milyen az iskola környezeti hangulata / a tantermek, szaktantermek berendezése, a szünetekben a kiserdő használata stb./
- Az egészségmegőrzés területéhez tartozik a mindennapi életre való nevelés, egészséges napirend kialakítás, döntési tudás, stresszkezelés, szenvedélybetegségek megelőzése, biztonság igénye stb.
- Segíteni kell megtalálni a gyerekek számára a tanulás és pihenés megfelelő arányát.
- Szükséges a szülők és a család bevonása - a családi szociokulturális háttér, segítő közreműködésük, hiszen egészségi állapotuk meghatározó.
- Fokozott figyelemmel kell kísérni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekeket.
- Biztosítani kell a tanulók számára az egészséges szabadidő eltöltését tartalmas, élményt nyújtó szabadidős tevékenységekkel. Segíteni kell a helyes napirend kialakítását, a kikapcsolódás helyes módjait meg kell beszélni (kevesebb TV-nézés, számítógépezés)

Lehetőségei: Problémák megbeszélése; segítő felnőtt keresése; szituációk eljátszása, elemzése; személyiségfejlesztő programok keresése osztályfőnöki órák keretében

2.6.5.4 *Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai*

- A tanulók korszerű ismereteikkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük tudatos megőrzése és védelmi érdekében (egészségügyileg kulturált ember nevelése)
- Legyenek képesek reálisan felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék fel az egészségkárosító tényezőket és azok veszélyeit.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, szokásokat, az egészségbarát viselkedési módokat, életformákat (életforma - életmód formálás)

- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészségmegőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel: biztonság megőrzés, táplálkozás, mozgás és személyes higiéné, veszélyes anyagok (drog, alkohol, cigaretta), szexualitás, családi élet és kapcsolatok, környezet területén.
- El kell érni, hogy a tanulók egészségükért alkalmazzák a megtanultakat, sajátítsák el a helyes fogyasztási szokásokat, a balesetek megelőzésére figyeljenek, tudják alkalmazni az elsősegély-nyújtási alapismereteket, s így pozitív irányba formáljuk a jövő generációjának életmódját.
- Az egészségügyi ismeretek elsajátításának végső célja a személyes higiénia kialakítása, mely különböző és az életkorral egyre tovább differenciálódott egészségügyi szabályok ismeretét is szükségessé teszi.

2.6.5.5 Az iskolai egészségnevelést szolgálják:

- a természetismeret (5. - 6. évfolyam) biológia, technika tantárgyak, egészségtan modul a 6. osztályos természetismeret ill. a 8. osztályos biológia tanításba integrálva, valamint az 5.-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.
- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, játékos és egészségfejlesztő testmozgás az 1- 4. évfolyamon, a napközis szabadidős foglalkozások, az egész napos oktatás keretében 1.-4. évfolyamon a szabadjátékos délutáni foglalkozások, sportjátékok; felsősöknél: a tömegsport és a különféle sportfoglalkozások (foci, atlétika,) keretében - melynek feltételei adottak.
- Sportprogramok, sportversenyek
- A szünetekben szellőztetéssel - a megfelelő, jó minőségű, optimális hőmérsékletű levegő biztosításával (a pedagógus ellenőrizze) meg kell teremteni a tanulók testi fejlődéséhez és az eredményes tanuláshoz a legmegfelelőbb, leglényegesebb körülményeket.
- Az iskolánkban már hagyománnyá vált az Egészségnap megrendezése, melynek rendezvényein az iskola minden osztálya részt vesz korosztályának megfelelően.
- Az iskolaudvaron, kulturált körülmények között, tiszta levegőn tölthetik el a tanulók a szünetet; biztosított számukra a megfelelő helyszín, a szabad mozgás, kötetlen sporttevékenység céljára.

- Egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: felvilágosító előadások (pl: a parlagfűről, a drogról - Dadaprogram keretében), Madarak - Fák napján a természetbeni túrázások, tanulmányi kirándulások, sportfoglalkozások, takarítási - tisztasági napok (ősszel és tavasszal).
- Balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása (általános, speciális: testnevelés, technika, kémia tantárgyak esetében).
- Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, iskola fogorvos, védőnő) is bekapcsolódik az iskola világába, folyamatos közöttük és az iskolai személyzet között a kommunikáció, segítségük igénybevételével történik évente legalább egy, de szükség esetén több alkalommal - az 5. -8. évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartása. Segítségükkel történik a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése és lebonyolítása.
- A szülői értekezletek a szülők meggyőzésére és a programokba való bevonásába sok lehetőséget nyújtanak, így valósítható meg a kétgenerációs egészségnevelés a szülők és a család egészséges életmódra nevelése, szemléletformálása érdekében (szülők - pedagógusok együttműködése)
- A DÖK is aktívan részt vesz az egészségnevelési program végrehajtásában.

2.6.5.6 Alkalmazott módszerek

- tanórán a kerettanterv tankönyvei és taneszközei, ill.. audio-vizuális eszközökkel valósulnak meg az előadások, kiselőadások, felvilágosítások stb.
- tanórán kívül filmvetítés (oktatófilmek), ismeretterjesztő előadások meghallgatása, játékos,
- drámapedagógiai feldolgozások stb. keretében.

2.7 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulónak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt bevonásával;

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára

2.8 A környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- Tudatos környezetvédő magatartás és életvitel kialakítása.
- A környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- A környezet értékeinek megőrzése, gyarapítása.
- Bekapcsolódás az iskola és a lakóhely környezetvédelmi problémáinak megoldásába.

2.8.1 Alapelvek:

- Szemléletformálás
- Ok-okozati összefüggések megvilágítása
- Folyamatosság
- Tevékenykedtetés

2.8.2 Intézményi szinten:

Feladat	Felelősök	Végrehajtás
Iskolánk és környezetének rendben tartása: - Társadalmi munka - Az aula és a folyosók dekorálása - A tanterem tisztasága, dekorálása	DÖK Megbízott nevelők Napközis nevelő Osztályfőnökök	1-8. évf.
Szelektív hulladékgyűjtés: - Papírgyűjtés - Elem, flakon, gyűjtés	DÖK Megbízott nevelők	1-8. évf.
A környezetvédelem jeles napjainak	DÖK	

megünneplése, Fenntarthatósági Témahét	Megbízott nevelők	1-8. évf.
Bekapcsolódás a természetismereti, környezetvédelmi versenyekbe	Munkaközösség-vezetők	3-8. évf

2.8.3 Tanórákon:

Tantárgy	Lehetőségek
Magyar nyelv és irodalom	Az anyanyelv gazdagsága és szépsége. A Médiák szerepe. A környezethez való pozitív érzelmek kialakítása. Környezet és természetvédelmi témájú könyvek olvasása
Idegen nyelv	Alakuljon és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben. Az idegen nyelvi kommunikációképesség fejlesztése. Környezetvédelmi problémák felismerése.
Matematika	Környezeti mérések eredményeinek értelmezése. Táblázatok, grafikonok készítése, elemzése. Lényegkiemelő-képesség fejlesztése. Rendszerben való gondolkodás. Környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségek kialakítása
Fizika	Környezeti változások magyarázata. Élő szervezetre káros fizikai hatások. Élő- és élettelen közötti kölcsönhatások. A környezet változásának törvényszerűségei. Globális környezeti problémák. Környezeti erőforrások.
Földrajz	Közvetlen és közvetett élő- és élettelen környezet. A természeti táj szépségeinek megőrzése. A világ globális problémáinak megismerése.
Biológia	Természeti és az épített környezet szeretete. Környezet-egészségügyi problémák megismertetése, megelőzése.

	Testi-lelki egészség megőrzése. Ökológiai szemléletmód kialakítása.
Kémia	Környezettudatos magatartás kialakítása. Környezeti elemek vizsgálata. Környezetbiztonsághoz szükséges ismeretek.
Ének-zene	A természet zenei ábrázolásának megismerése. Természeti és művészeti szépség rokonsága. A zenei környezetszennyezés elleni védekezés
Etika	A természet károsítása nélküli élet elsajátítása. Személyes elkötelezettség és tolerancia környezeti kérdésekkel kapcsolatban
Rajz- és vizuális kultúra	A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei. A természetes alapanyagok használata. Környezetvédelmi témakörökben alkotások létrehozása. Környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezés. Helyi népi építészeti emlékek. A környezetünk megóvására, szépítésére való nevelés
Történelem	Emberi tevékenységek az alakuló természetben. A környezeti változások hatása a gazdálkodásra, életmódra, közösségi normák alakulására. Helyi történelmi értékek, hagyományok tisztelete
Technika	Természetes anyagok használata. Az épített természet sajátosságai.
Informatika	A makrokörnyezet globális problémáinak megismerése, szemléletformálás. A mikrokörnyezet megóvására való nevelés. Az emberi kapcsolatok ápolása, kiterjesztése.
Osztályfőnöki	A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére igényes, gondos alakítására való nevelés. Problémák felismerése, életmódminták elemzése. Közösségépítés, személyes kapcsolatok kialakítása. Fogyasztó társadalom problémáinak felismerése. Tanulmányi kirándulások, vetélkedők. Akciókban való közös részvétel.
Testnevelés	Környezeti hatások. A sport nélkülözhetetlensége. Igény a sportolásra. Egészség és a környezet komplexitása.

2.9 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

2.9.1 A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása. Az elektronikus napló használata, rendszeres vezetése.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat

2.9.1.1 *A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás*

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

2.9.1.2 A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

2.9.1.3 A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és

tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.

- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

2.9.1.4 A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.
- Témahetek megszervezése: Digitális Témahét, Pénzügyi tudatosság hete, Fenntarthatósági témahét

2.9.1.5 Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

2.9.1.6 *Munkafegyelem, a munkához való viszony*

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása

2.9.1.7 *Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében*

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

2.9.1.8 *Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés*

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

2.9.1.9 *Az iskolai munka feltételeinek javítása*

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.

- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

2.9.1.10 *Résztétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában*

- Résztétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Résztétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

2.9.1.11 *Aktív résztétel a tantestület életében*

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Résztétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

2.9.1.12 *Az iskola képviselete*

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Résztétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való résztétel.
- Aktív résztétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

2.9.2 Az osztályfőnökök feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma

2.9.2.1 *Az osztályfőnök feladatai*

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább két havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intóban vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az elektronikus naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.

- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2.9.2.2 Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

2.9.2.3 Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

2.9.2.4 Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

2.9.2.4.1 Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanul
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

2.9.2.4.2 Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlag
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei

- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint...

2.9.2.5 A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).

- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

2.9.2.6 Az osztályfőnöki órák tartalma

2.9.2.6.1 Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

2.9.2.6.2 Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.

- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a nemzeti összetartozás napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

2.10 Pedagógusokkal szembeni elvárásrendszer

2.10.1 Pedagógiai módszertani felkészültség

- Pedagógiai tevékenysége biztos szaktudományos és módszertani tudást tükröz.
- Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait.
- Ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz és a tanulócsoporthoz sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési tanítási módszereket, eszközöket.
- Ismeri és tudatosan felhasználja szakterülete, tantárgya kapcsolatait más műveltségterületekkel, tantárgyakkal.
- Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.
- Fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.

2.10.2 Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

- Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiákat, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket.
- Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenységeinek fejlesztése.
- Terveiben szerepet kap a gyermekek, tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése.

- Tervező tevékenysége során a tanulási folyamatba illeszti a foglalkozáson, a tanórán kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket.
- Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit.
- Tervei készítése során figyelembe veszi az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési célját.
- Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.
- A gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez.
- A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és tanulás-tanítás tervezésébe.

2.10.3 **A tanulás támogatása**

- Figyelembe veszi a gyermekek, a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát.
- A gyermekek, a tanulók hibázásait tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést segítő módon reagál rájuk.
- Felkelti és fenntartja a gyermekek, a tanulók érdeklődését.
- Feltárja és szakszerűen kezeli a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket.
- Fejleszti a gyermekek, a tanulók tanulási képességeit.
- A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire a gyermek és tanulócsoport sajátosságaira.
- Nyugodt, és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt.
- Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az infokommunikációs eszközök célszerű, kritikus etikus használatára a tanulási folyamatban.
- Az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosít.
- Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

2.10.4 **A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség**

- A nevelési-oktatási folyamatban a gyermekek, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít.
- Tudatos értékválasztásra és saját értékrendjük kialakítására ösztönzi a gyermekeket, tanulókat.
- Tudatosan alkalmazza a gyermekek, a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket.
- Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a gyermekek, a tanulók komplex személyiségfejlődését.
- Tiszteletben tartja a gyermekek, a tanulók személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket, a gyermekekhez, a tanulókhöz felelősen és elfogadóan viszonyul.
- Megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal az érintett korosztályra a tantervi, tartalmi szabályozókban meghatározott egyetemes emberi és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket.
- Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére.
- Felismeri a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődési – az esetlegesen jelentkező – tanulási nehézségeit, és képes számukra hatékony segítséget nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni.
- Felismeri a gyermekekben, a tanulóknál a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakoztatását.

2.10.5 **A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység**

- A pedagógus az általa vezetett, fejlesztett gyermek- és tanulócsoportok fejlesztését a közösségfejlesztés folyamatának ismeretére, és a csoportok tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaira alapozza.

- Ösztönzi a gyermekek, a tanulók közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességüket, fejleszti a tanulóknak az érvelési kultúrát.
- Pedagógiai feladatai során figyelembe veszi és értéként közvetíti a gyermekek, a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttérből adódó sajátosságait.
- A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet mentességre neveli.
- Pedagógiai tevékenységében a nevelt, oktatott gyermekek, tanulók életkorából következő fejlődés-lélektani jellemzőik ismerete tükröződik
- Megteremti az általa irányított nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit.
- A gyermekek, a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő helyzeteket teremt.

2.10.6 **A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése**

- A tantervi tartalmakat a gyermekek, a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptív módon alkalmazza.
- Változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-oktatási folyamatban célzottan alkalmazza a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formákat.
- Az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési, értékelési módszereket használ.
- Pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít.
- A gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad.
- Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általa

megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.

- A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében.
- Az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.
- A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak.
- Elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.

2.10.7 **Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás**

- Tevékenysége során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikál.
- A gyermekek, a tanulók nevelése-oktatása érdekében kezdeményezően együttműködik a pedagógustársaival, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel és a szülőkkel.
- A gyermekekkel, a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg.
- Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.
- Szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

2.10.8 **Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért**

- Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepvállalásokhoz.
- Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.

- A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársaival, a gyermek, tanuló fejlődését támogató más szakemberekkel.
- Fontos számára tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza.
- Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet vállal.

2.11 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a tanulási kudarccal küzdők,
- a szociális hátránnyal küzdő tanulók egyéni fejlesztését.

2.11.1 A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igény megállapítása a Megyei Szakértői Bizottság (MSZB) jogköre.

2.11.1.1 Ennek folyamata:

- az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér a Tankerületi Szakértői Bizottságtól
- az TSZB javaslatára az SNI megállapítását egy új vizsgálattal végzi el a MSZB.
- A kérelemnek formanyomtatványa van.
- Mindkét vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatal felé felszólítását kell kezdeményezni.

2.11.1.2 A sajátos nevelési igény:

A megismerő funkció vagy a viselkedés organikus okra visszavezethető és vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességei alapján SNI a) és SNI b) besorolású lehet a gyermek.

Besorolási kódok:

- Dyslexia BNO F 81.0
- Dysgráfia BNO F 81.1
- Dyscalculia BNO F 81.2
- Iskolai képességek kevert zavara BNO F 81.3
- Kevert specifikus fejlődési zavar BNO F 83
- Magatartászavar BNO F 90.1-90.8

A sajátos nevelési igény megállapítása a bizottság által meghatározott időszakra vagy tanévre szól, annak további fennállása esetén kontroll vizsgálatot kell kérni a MSZB -től.

2.11.1.3 A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása az intézményben:

- SNI – rehabilitációs foglalkozások biztosítása, melyet csak fogyatékoságnak megfelelő gyógypedagógus tarthat.
- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az SNI-s tanulók számára.

- A rehabilitációs foglalkozásokról és a szaktárgyi korrepetálásokról egyéni fejlesztési naplót kell vezetni a pedagógusoknak,
- A tanuló előmeneteléről negyedévente értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőknek.
- A rehabilitációs foglalkozások heti időkeretét a közoktatási törvény szerint kell meghatározni.
- A fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- A tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- Speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- Képességfejlesztő játékok, eszközök,
- Számítógépek fejlesztő programokkal.

2.11.1.4 A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

- A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljes vagy részleges (pl: írásbeli, szóbeli) értékelése és minősítése alól,
- Biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.
- Fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,

2.11.2 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására a Tankerületi Szakértői Bizottság (TSZB) jogosult.

2.11.2.1 Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér az TSZB-től.

- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatalnál kell felszólítását kezdeményezni.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a határozatokban megjelölt időszakonként meg kell ismételni.

2.11.2.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő.

2.11.2.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségű tanulók ellátása az intézményben:

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatást fejlesztő pedagógus végezheti.
- Cél:
 - o segítség a gyermek, tanuló, iskolai neveléséhez, oktatásához,
 - o pedagógiai, pszichológiai támogatás, fejlesztés, terápiás gondozás,
 - o a szülőkkel való kapcsolattartás.
- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az BTMN-s tanulók számára.
- A rehabilitációs foglalkozásokról és a szaktárgyi korrepetálásokról egyéni fejlesztési naplót kell vezetni a pedagógusoknak,
- A tanuló előmeneteléről negyedévente értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőknek.

2.11.2.4 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

- BTMN tanulót a nevelési tanácsadó véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól, illetve

többletidőt, segédeszközöket kell biztosítani számára az írásbeli, szóbeli feleletek megoldásához.

A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A probléma feltárása során alkalmazzuk az alábbi eljárásokat:

- irányított beszélgetés,
- az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése,
- a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk,
- szociális kapcsolatok feltérképezése,
- a tanulói értékrend megismerése,
- intézményi előélet megismerése.

Alkalmazott módszerek:

- szociometriai mérések,
- szükség szerinti családlátogatás,
- szülővel való megbeszélés,
- kérdőíves eljárások,
- óvodákkal való kapcsolattartás.

Együttműködés más intézményekkel:

- Tankerületi Szakértői Bizottság ,
- Gyermekjóléti Központ,
- Gyermek-ideggondozók,
- Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, gyógytornász, pszichológus).

Kiemelt feladat: a másság elfogadása, egymás segítése, tolerancia kialakítása.

A tanórákba építhető korrekciós eljárások:

- a differenciálás alkalmazása,
- a speciális tanulási zavarok (dislexya, diszgráfia, diszkalkulia) korrekciója érdekében együttműködés a speciális szakemberekkel, az általuk javasolt programok alkalmazása,

- szülőkkal való együttműködés a problémák leküzdése érdekében.

Magatartási nehézségek enyhítését segítő feladatok:

- a családi háttér feltárását követően a segítő együttműködés módjának megtervezése,
- a magatartási nehézségek kialakulási okainak pedagógiai feltárása,
- a megfelelő pedagógiai eljárások kidolgozása (önkontroll, reális énkép kialakítása),
- az érintett gyermeket oktató pedagógusok együttműködése,
- az iskolapszichológus segítségének igénybevétele,
- szabadidős tevékenységek szervezése, ahol sikereket ér el a gyerek,
- egyéni foglalkozások, felzárkóztatás,
- fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytornász, pedagógus, mentorpedagógus, szülő együttműködése.

A pedagógiai diagnózis célja mind a teljesítmény, mind a viselkedési zavarok esetében az, hogy megtaláljuk, melyek azok a területek, részképességek, amelyekben az érintett gyermekek jók, hogy korrekciós programunkkal erre alapozhassunk. Diagnózisunk tehát nem hiánydiagnózis, hanem fejlesztő diagnózis.

2.11.2.5 A témához kapcsolódó iskolai szintű feladatok:

- szülői konzultációk, előadások szervezése az osztályfőnöki és a napközis közösségek irányításával és közreműködésével,
- képesség szerinti csoportbontás évfolyam szinten.
- felzárkóztató-korrepetációs foglalkozások

2.11.2.6 A fejlesztő pedagógus feladata:

A logopédus irányítása mellett kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokon képesség és készségfejlesztés tevékenykedtetés közben.

2.11.3 A tehetséges tanulók fejlesztését segítő tevékenység

Iskolánk alapvető feladatának tekinti a minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztést, s ez a kitartó, lelkiismeretes munka lehet alapja a tehetséggondozásnak.

2.11.3.1 *A tehetséggondozás, képességfejlesztés formái iskolánkban:*

- Képesség szerinti csoportbontás évfolyam szinten.
- Szakkörök: magyar
szorobán
lány foci
KRESZ és polgári védelem
néptánc
matematika
angol
német
történelem
énekkar
informatika,

illetve amelyek indításáról a szülői igények alapján előző tanév végén dönt a nevelőtestület.

- tehetséggondozó foglalkozás 1-4. évfolyam
- Szaktárgyi és sport tehetséggondozó foglalkozások 1-8. évf
- Felvételi előkészítő 8. évf.

2.11.3.2 *A tehetséggondozás módjai tanítási órán:*

- az érdeklődés felkeltése,
- a belső motiváltság kialakítása a tanulásban,
- a tanulói aktivitás biztosítása tanulásszervezési módszerekkel.

2.11.3.3 *Tanórán kívüli módszerek:*

- A tanulók érdeklődésének, tehetségének megfelelő szakkörök szervezése.
- Képességtesztek alkalmazása szakköri foglalkozásokon.

- Iskolai tanulmányi versenyek szervezése.
- Iskolán kívüli tanulmányi versenyeken való részvétel.
- Múzeumpedagógiai foglalkozások
- Sportolási lehetőségek biztosítása.
- Iskolaújság

Célunk, hogy minden tanulót érdekeltté tegyünk az önálló ismeretszerzésben, az önnevelésben és egyéni céljaik megvalósításában, hogy ezáltal nagyobb erőfeszítések vállalására legyenek képesek.

2.11.4 A tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program

Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek teljesítménye a normahatár alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek.

Okai:

- tudás- és képességbeli hiány,
- a feladatnak megfelelő magatartás hiánya (figyelmetlenség, gátlások),
- idegrendszeri, családi, iskolai, biológiai.
- szociális hátrány
- beilleszkedési zavar

A pedagógus feladata a tantárgyak adta lehetőségek kihasználása, beépítése, alkalmazása.

- Játékos ritmusgyakorlatok.
- Légzőgyakorlatok.
- Artikulációs gyakorlatok.
- Egyéni elbeszélgetések.
- Játékos helyzetben (dramatikus eszközökkel), indirekt módon segíteni a beszéd működési mechanizmusának fejlődését.

2.11.4.1 Az iskolai kudarc leküzdése érdekében végzett tevékenység főbb típusai:

- A gyermek szociális és érzelmi fejlesztése .
- Kapcsolattartó foglalkozások, programok beépítése.

- A társadalmi kapcsolatok fejlesztése.
- Az otthon és az iskola közötti együttműködés.
- A család bevonása az oktatási folyamatba.
- Képesség kibontakoztató foglalkozás – integrációs felkészítés.
- Egyéni foglalkozás (évfolyamismétlés alkalmával).
- Szakember (logopédus, pszichológus, nevelési tanácsadó munkatársa, stb.) bevonása a probléma kezelésébe.
- Rendszeres kapcsolattartás az iskolavezetéssel.
- Nyilvántartás vezetése a tanulóról, feljegyzés készítése (családlátogatás).

Fontos tisztában lenni azzal, hogy nincs biztos sikert hozó, abszolút értékű terápia. Terápiák vannak, amelyeket egyénre szabottan kell alkalmazni. Minden gyerek külön személyiség, ugyanazok a problémák - ha vannak is - más-más jelleget öltve jelennek meg. Így egységes programot létrehozni lehetetlen feladat, azt csak egyénre szabottan tehetjük.

2.11.5 **A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek**

Szociális hátrány érzékelése esetén feladatunk a közösségi szellemet egymás elfogadására, segítésére, támogatására formálni. A szociális hátrány nem akadályozhatja a gyermekek eredményes tanulmányi fejlődését, munkáját. Enyhítése az iskola minden nevelőjének feladata.

Ennek érdekében:

- A pedagógus a tanuló képességei szerint differenciál a tanítási órákon és napközis foglalkozáson.
- A tanuló szociális helyzetéből eredő hátrányok ellensúlyozása érdekében képesség-kibontakoztató felkészítésen vesz részt.
- A tehetséges gyerekek szakkörökön is felkészülhetnek tanulmányi versenyekre.
- Az indulási hátrányokkal küzdőknek korrepetálást biztosítunk.
- Családlátogatásokon tesszük szorosabbá az együttműködést a szülőkkel.
- Ha pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megoldani a tanulókat veszélyeztető problémákat, segítséget kérünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó

intézményektől és hatóságoktól. (Gyermejjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, stb.).

- A tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében az intézményvezető és a pedagógusok munkáját iskolánkban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti.

2.11.5.1 Képesség-kibontakoztató és integrált oktatás

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló iskolai nevelésének, oktatásának megszervezését jelenti.

2.11.5.2 Cél:

- A szociális helyzetből és a képességek fejletlenségéből eredő hátrányok ellensúlyozása.
- A továbbtanulási esélyek kiegyenlítése.

2.11.5.3 Feladatok:

- A másság elfogadása.
- Esélyegyenlőtlenségekből adódó nehézségek enyhítése.
- Művelődési hátrányok kompenzálása.
- Multikulturális tartalmak megjelenítése.
- A pedagógiai módszertani kultúra fejlesztése.
- Differenciált tanulásszervezés

2.11.5.4 Értékelés:

- A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevő tanulók haladását egyéni fejlesztési terv alapján az osztályfőnökök és a szaktanárok végzik.
- A fejlődést az osztályfőnökök és az érdekelt pedagógusok legalább háromhavonta értékelik.
- Az értékelésre meg kell hívni a tanuló szülőjét, a tanulót, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermejjóléti szolgálat, a gyámhatóság, illetve a nevelési tanácsadó képviselőjét.

2.11.5.5 A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztési terve:

Személyiséglap kitöltése minden tanév elején az osztályfőnök által, amely tartalmazza

- A tanuló viselkedésére, jellemvonására vonatkozó észrevételeket,
- Gondolkodásmódját,
- Egyéb észrevételeket a tanuló értelmi fejlettségére vonatkozóan.

Egyéni fejlődési napló, amely vezetése az osztályfőnök és a szaktanár feladata hónapokra lebontva, illetve negyedévenként.

- A fejlesztett terület meghatározása
- Eredményesség

Háromhavonta kötelező szöveges értékelés

2.12 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőre az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
6. A diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az intézményvezetőnek ki kell kérnie.

7. Az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

8. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

7. A diákönkormányzatot az iskolavezetőség előtt, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus személy képviseli.

8. Az intézményi vezetőségnek és az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

2.13 A szülő, a tanuló, a pedagógus az intézmény kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

2.13.1 A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

2.13.2 **A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:**

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása

2.13.3 **Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel**

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézményvezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- A Berettyóújfalui Tankerületi Központtal,
- Biharnagybajom önkormányzati képviselő testületével és a Polgármesteri Hivatallal,
- A Debreceni Pedagógiai Oktatási Központtal ,
- A Szűcs Sándor ÁMK-val,
- A Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottságával, (Továbbiakban: Megyei Szakértői Bizottság - MSZB)

A Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Püspökladányi Tagintézmény Tankerületi Szakértői Bizottsággal (Továbbiakban: Tankerületi Szakértői Bizottság - TSZB)

- A helyi civil szervezetekkel
- Kulturális és sport szervezetekkel, intézményekkel
- A tanulók egészségi állapotának megóvásáért a település egészségügyi intézményeivel
- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében a gyermekjóléti szolgálattal.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

2.14 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
 - magántanuló volt
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei állapítják meg.
8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket kell tenniük a tanulóknak a tantárgyakból:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI

Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Informatika (4.o.)		SZÓBELI	GYAKORLATI
Idegen nyelv (4.o.)	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret/tánc-dráma/		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

2.15 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni.

9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

3 AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI OKTATÁS HELYI TANTERVE

3.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és szabadon tervezhető, valamint a választható foglalkozások és azok óraszámai

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelv /angol/	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Etika / Hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Tehetséggondozás, felzárkóztatás	2	2	2	2
Választható órák				
Informatika	-	-	1	1
Osztályok heti időkerete				
	52	52	52	55

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelv /angol/	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társ. és állampolgári ism.	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1,5	1,5
Biológia-egészségtan	-	-	2	1
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	-	-	-
Hon- és népismeret	-	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Választható órák				
Informatika	-	-	1	1
Osztályok heti időkerete				
	51	51	56	56

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet az alábbi táblázat szerinti tantárgyak tanítására fordítjuk:

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	+1	+1	+2	+2			+1	
Matematika	+1	+1	+1	+1		+1	+1	+1
Biológia- egészségtan								+1
Hon- és népismeret						+1		
Technika, életvitel és gyakorlat					+1	+1	+1	+1
Informatika					+1			
Szabadon tervezhető összesen:	2	2	3	3	2	3	3	3

Iskolánk a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Természetismeret <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Biológia <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Fizika <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>

ÉVFOLYAM	EMELT ÓRASZÁMÚ KERETTANTERV
5-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat <i>A változat</i>

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk, a 4. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik.

3.2 Választható tantárgyak, szakkörök

A Köznevelési törvény szerint a tanuló joga, hogy válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások közül.

Az igazgató minden év április 15-éig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók tantárgyat választhatnak. A tájékoztató tartalmazza: hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.

A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskola SZMK választmány és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

- A következő tanítási évben választható tantárgyakról az iskola értesíti a szülőt, aki írásban nyilatkozik május 20-ig. Az igényeket az igazgatóhelyettesnek kell benyújtani. Ha a tanuló iskolakezdés, illetve iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, felvételi kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit az iskola igazgatójával, illetve az igazgató által kijelölt pedagógussal
- A tanórán kívüli foglalkozásokra, szakkörökre minden tanév első hetében lehet jelentkezni. A tantárgyak és foglalkozások listája a honlapon megtekinthető, arról a szülők külön tájékoztatást kapnak.
- A foglalkozások 10-15 fővel indíthatóak. Túljelentkezés esetén a szaktanár mérlegel a felvételtől az intézményvezetővel való egyeztetés után.
- A foglalkozások indításakor a gyermeki igények és a humán erőforrás megléte figyelembe veendő. Módja: SzMSz-ben részletezve.
- A választás egy tanévre szól.
- A foglalkozásokról való hiányzást a szakköri naplóban vezetni kell. A hiányzások, mulasztások, késések esetében a tanórai foglalkozásokra vonatkozó előírások érvényesek.
- A választott foglalkozások módosításáról egyeztetni kell a szaktanárral, írásban jelezni az igazgatónak, aki mérlegelés után engedélyezheti azt. Határideje: október 15.

3.3 A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv által meghatározott két évre szóló tantárgyi tanterveket, az egyes témákhoz tartozó kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot . tanévre lebontva építjük be a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is megtervezzük a helyi sajátosságoknak megfelelően.

3.4 A képességalapú differenciált oktatás szervezésének elvei

Iskolánkban az évfolyamokon belüli képesség szerinti oktatásszervezést alkalmazzuk a lehető legtöbb tantárgynál a készségtárgyak kivételével, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű (felső tagozat) oktatás szerint tanulnak a diákok.

Azokon az évfolyamokon, ahol egy osztály van az osztályok heti időkeretének mértékéig, csoportbontást alkalmazunk a fő tantárgyakból.

3.5 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök és más felszerelések kiválasztásának elvei

3.5.1 Alapelvek:

- A hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő, szakmailag pontos, az érvényben lévő tantervi követelményeknek megfelelő tankönyvekből válasszunk.
- A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- A nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az egyes évfolyamokon a tantárgyaknak a kerettantervre épülő helyi tantervi követelményeinek feldolgozásához szükséges taneszközöket.
- A tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A tanulók életkori sajátosságait tartsuk szem előtt, szemléltetés, lényegyet kiemelő, érthető, világos szövegű, esztétikus kivitelű könyvet használjunk.
- Tartalmazzák az alapfogalmakat, mutassanak rá az összefüggésekre és törvényszerűségekre, tegyék lehetővé az önellenőrzést is.
- Biztosítsák az önálló ismeretszerzés készségének kialakulását és fejlődését.
- Legyenek benne differenciálásra alkalmas feladatok is.
- A tankönyveken kívüli információhordozók motiválják a tanulókat a tantárgy iránti érdeklődésre, annak fenntartására.
- A felhasznált videofilmek, számítógépes programok önálló elemzésre, gondolkodásra serkentsék a tanulókat.
- A tankönyvek, taneszközök feleljenek meg a gazdaságosság és a többszöri felhasználhatóság elvének.
- Lehetőleg egy tankönyvcsaládból tanítsunk, felmenő rendszerben. A szakmai blokkok tanárai egyeztessenek. Egy bevezetett tankönyvcsaládot (ha az megfelel a törvényi szabályozásnak) legalább 4 évig alkalmazzuk, hogy egy adott

évfolyam azzal haladjon végig. Speciális esetben (pályázat, interaktív anyag) szükségszerű változás eszközölhető.

- Egy tantárgy ismeretanyagához 1 tankönyv és 1 munkafüzet vagy feladatgyűjtemény rendelhető. Ha a tankönyv, munkafüzet (egészségügyi, praktikussági szempontból) 2 kötetes, az 1 tankönyvnek, munkafüzetnek minősül.
- Ha egy tantárgy ismeretanyaga önálló tanórák keretében kerül elsajátíttatásra, akkor a részterületekhez külön-külön rendelhető 1-1 munkafüzet.
- A pedagógusnak legyen joga - speciális esetekben: pályázat, moduláris oktatás... - a tantervbe be nem írt, de a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvet is választania, ha ez nem terheli meg külön az iskolai tankönyvrendelést.
- A szülők anyagi lehetőségei miatt az SZMSZ-ben leírt elvárások érvényesüljenek.
- Az iskola- pénzügyi lehetőségeihez mérten-, a törvénynek megfelelően, szerez be tartós tankönyveket, segédkönyveket az iskolai könyvtár részére, és biztosítja a hozzáférhetőséget, illetve ingyenes használatot a nehéz anyagi körülmények között élő tanulók részére.
- A más felszerelések kiválasztása – a testnevelés, technika, rajz tantárgyakhoz, a kötelező és nem kötelező napközis tevékenységekhez – a szülők előzetes tájékoztatásával, az SZMK és az iskolai Diákönkormányzat egyetértésével történik.
- A pedagógus – minőség típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati, vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell

3.5.2 Feladatok:

- A tankönyvrendelés elkészítésével megbízott személy saját hatáskörében gondoskodik arról, hogy az általános iskolai oktatásban felhasználható tankönyvek, segédeszközök hivatalos jegyzéke a szaktanárok rendelkezésére álljon.

- A tankönyvek és taneszközök jegyzékének elkészülése után a szülők írásban nyilatkozzanak annak megrendeléséről.
- A tankönyvellátás biztosítása érdekében tankönyvfelelős személy feladata a kapcsolattartás a KELLO-val és a tankönyvek kiosztása.
- Minden szaktanár feladata, hogy a tantárgyához szükséges felszerelések és segédletek jegyzékét minden tanév utolsó szülői értekezletén megismertesse a szülőkkel.

3.6 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.6.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése mellett az iskolai szabályok megismertetése. A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése. A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése. A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.

Feladatok:

- A tanulás iránti érdeklődés felkeltése.
- Olvasás, írás, számolás eszközrendszerének megtanítása, alkalmazásának gyakorlása.
- A kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.
- A kommunikáció megalapozása a társakkal és a felnőttekkel.
- Mozgáskoordináció, ritmusérzék, hallásfejlesztés.
- Életkori sajátosságok figyelembevételével differenciált képességfejlesztés.
- A tanulási, magatartási zavarral érkezett tanulók kiszűrése, felzárkóztatásuk megkezdése.

3.6.2 **A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Előtérbe kerül az önismeret fejlesztése. A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése. Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése. A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatához szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása. Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a haza történelméről. Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.

Feladatok:

- Az alapkészségek fejlesztése: szövegértés, szövegalkotás, elemi számolási készség, írás, helyesírás területén.
- A tanulás iránti érdeklődés fenntartása, a tanulók belső motiváltságának kialakítása.
- Természeti- és társadalmi ismeretek megalapozása.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Az idegen nyelv ismeretének megalapozása.
- A kultúrált nyelvi magatartás kialakítása a mindennapi élethelyzetekben a társakkal és a felnőttekkel.
- A társas kapcsolatok kialakítása, gyakorlása a tanórákon és tanórán kívüli tevékenységeken.

3.6.3 **Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása, gyakoroltatása. Az önálló tanulás és az önműveléshez

szükséges ismeretek és képességek megalapozása. A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképeség megalapozása. A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése. Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása. Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása. A tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarat tulajdonságok fejlesztése.

Feladatok:

- Az alapkészségek megerősítése, felzárkóztatás a tanulásban elmaradt tanulónál.
- A kiemelkedő képességű tanulók tehetséggondozása.
- Az önálló tanulás technikájának elsajátíttatása.
- Az önismeret fejlesztése.
- Az idegen nyelvtudás igényének felkeltése a mindennapi életben.
- A természet-és társadalomtudományi ismeretek bővítése.

3.6.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Az általános műveltség megalapozásához szükséges ismeretek átadása. A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése. A problémaszituációkban is könnyen alkalmazható és működőképes fogalomrendszer kiépítése. Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése. Az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeinek megismerése. Az elvont fogalmi és elemző, valamint a kritikai

gondolkodás megalapozása. A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása. A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.

Feladatok:

- Az önművelés megalapozása a tanulási technikák megismertetésével.
- Az ismeretszerzésre, tanulásra nyitott személyiség nevelése.
- A kritikai és kreatív olvasás gyakorlása.
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése életszerű feladatokkal.
- Felkészítés a továbbtanulásra, az önálló felnőtt életre.

3.7 Mindennapos testmozgás megvalósítása

Órarend szerint valamennyi évfolyamon heti 5 testnevelés óra van.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- játékos, egészségfejlesztő testmozgás az 1-3. évfolyamon
- az iskolai sportkör foglalkozásai - DSK
- tömegsport foglalkozások
- Szabadidős tevékenységek
- Torna fiú-leány
- Labdarúgás fiú-lány
- Gyógytestnevelés

Úszás oktatás:

Ötödik évfolyamon tanév végén 10x2 órában, a tanórák tömbösítésével valósul meg a gyermekek strandra utaztatásával, a testnevelés tanárok irányítása mellett.

3.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének formája

3.8.1 Beszámoltatások, ellenőrzések, mérések

Munkánk során elengedhetetlen tevékenység az ellenőrzés. Szükségszerű tájékozódni arról, hogy a gyerekek hogyan teljesítették a kitűzött célokat, hiszen csak így lehet meghatározni a további feladatokat.

Beszámolót kér a tanulói teljesítmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanuló fejlesztése érdekében.

Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.

3.8.2 Az ellenőrzés

3.8.2.1 *célja:*

Képet kapjunk - a tanulók ismereteiről
- tudásuk gyarapodásáról
- az elsajátított ismeretek szintjéről

A feltárt hiányosságok alapján meghatározzuk további teendőinket.

3.8.2.2 *Az ellenőrzés alapelvei:*

- A tanítás-tanulás egész folyamatára kiterjed
- A pedagógus ellenőrző, értékelő munkáját az előrevivő, jobbító szándék vezérelje, fejtsen ki pozitív hatást a tanuló személyiségére.
- Kiterjed a tanulók sokoldalú tevékenységére.
- Figyelembe veszi a tantárgyi sajátosságokat.
- Tekintettel van a tanulók egyéni képességeire, életkori sajátosságaira.
- Rendszeres, folyamatos és sokoldalú.
- Mellőzi a szubjektivitást.

3.8.2.3 Az ellenőrzés formái:

Szóbeli

- az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése
- az órai aktivitás megfigyelése
- a tanári kérdésekre adott válasz
- kiselőadás
- egyéni felelet
- fogalmazás szóban
- idegen nyelvi párbeszéd
- a szabályok reprodukálása
- szóismeret (idegen nyelv)
- felolvasás

Írásbeli

Mód	Forma	Alkalmazása	Gyakoriság
Diagnosztikus mérés	Év eleji felmérés	Általában a tanítási folyamat elején végezzük. A tanulók tudásának feltérképezése, a fejlesztési feladatok meghatározása. A tanuló félévi év végi értékelésébe nem számít bele.	A PP Nevelési programjában a megfelelő területek tartalmazzák, valamint megtalálhatók
Informatív mérések	röpdolgozat, nagydolgozat, önálló feladatmegoldás, tollbamondás, másolás,	A tanítási folyamat kisebb-nagyobb szakaszaira vonatkozik,	a helyi tantervek és az ennek alapján készült tanmenetek, illetve a szakmai

	fogalmazás, kottázás, ritmusírás, témazáró felmérés, teszt, nyomtatás számítógéppel, füzetvezetés, írásbeli felelet, gyűjtőmunka, olvasónapló, órai munka, pályázat, műszaki rajz, tudáspróba, minimumszint-mérő feladatlap, szorgalmi munka	valamint egy-egy tananyagegység lezárásakor írandó.	munkaközösségek egységes eljárásaiban.
Szummatív mérés	felmérések, írásbeli fogalmazás év végi felmérések	A tanítási folyamat / egység végén alkalmazzuk.	

Az írásbeli beszámoltatások korlátai:

- a témazáró felmérés időpontját a nevelő köteles egy héttel korábban bejelenteni
- egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró dolgozat íratható
- bejelentés nélkül íratott dolgozatban csak az előző órai tananyag kérhető számon

Az írásbeli beszámoltatások százalékos értékelése:

1. évfolyamon:		2. évfolyam II. félév – 8. évfolyam:	
Kiválóan teljesített:	100 – 91 %	5-ös	100 – 91 %
Jól teljesített:	90 – 76 %	4-es	90 – 76 %
Megfelelően teljesített:	75 – 51 %	3-as	75 – 51 %
Felzárkóztatásra szorul:	50 – 0 %	2-es	50 – 33 %
		1-es	32 % alatt

Egyéb

- gyűjtőmunka
- tanulmányi és sportversenyeken, pályázatokon nyújtott teljesítmény
- munkadarabok (technika)
- képzőművészeti munkák (rajz)
- sportági mozgásanyag bemutatása, teljesítménypróbák
- számítógépen program futtatása
- tanulói kísérletek végzése
- táncos mozgásanyag bemutatása
- egyéni felzárkóztató foglalkozásokon való aktív munkálkodás
- tehetséggondozó foglalkozáson végzett munka
- olvasónapló

3.8.2.4 A beszámoltatások elektronikus napló bejegyzésének formái:

Értékeléseinkről a tanulókat a tanítási órán, a szülőket /gondozókat/ tájékoztató füzet és elektronikus napló útján folyamatosan tájékoztatjuk.

A tájékoztató füzetben és az elektronikus naplóban szereplő érdemjegyeket az osztályfőnökök havonta ellenőrzik és az elmaradt érdemjegyek beírását az adott szaktanárokkal pótoltatják.

3.8.3 Mérések

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét a tanítási év közben rendszeresen ellenőrzi.

3.8.3.1 A mérés célja:

- Az iskolai oktató munka szintjének megállapítása
- A tudásszint megítélése az osztály, illetve az egyes tanulók esetében
- A további teendők meghatározása

3.8.3.2 A mérés alapelvei:

- A tantervi követelmények alapján történik

- A teljesítményteszt megírása, kijavítása a szaktanár feladata
- A szaktanár feladattípusonként százalékosan összesíti az elért eredményeket, elemzi az osztály teljesítményét.
- A felszínre került hiányosságok pótlása a következő év feladata.

3.8.3.3 Folyamatmérések

Alkalmazásának területei

1. a tantárgyi (vagyis a tantervi követelményeknek való megfelelést vizsgáló tudásszint mérést)
2. a neveltségi szint mérésére

Bemeneti mérés

- Célja: az iskolába érkező első évfolyamosok iskolakészültségi fokának megállapítása; az osztály képesség szerinti összetételének felmérése; a fejlesztő feladatok meghatározása.
- Formái: szóbeli (a tanulók beszédének tartalmi és formai fejlettsége: tiszta hangképzés, szókincs, kommunikáció)
- Módszerei: megfigyelés, feladatlap: (térbeli és síkbeli tájékozódás; a tanulók megfigyelőképessége; mennyiségek megjelenítése, relációi; a grafikus tevékenységre való alkalmasság: írószer használat, vonalvezetés)
 - Végzi: az osztálytanító
 - Időpontja: szeptember első hete

Folyamatmérés

- Célja: a napi iskolai oktatómunka eredményességének, a tanulók aktuális tudásszintjének megállapítása.
- Formái: szöveg olvasása, tollbamondás utáni írás, feladatlap, szóbeli felelet

Terület	Évfolyam	Intézményi felelős	A mérés gyakorisága
Alapkészségek: (olvasás, szövegértés, matematika)	1-4. évfolyam	munkaközösség- vezető, szaktanárok	Évente május

Országos kompetencia mérés	6. 8. évfolyam	igazgató és a mérési koordinátor	Évente
Szaktárgyi mérések	1-8. évfolyam	munkaközösség-vezetők, szaktanárok	Az éves munkaterv szerint
Szociometriai mérés	3.-8. évfolyam	Osztályfőnökök	Évente október és április
Neveltségi szintmérés (nevelési eredmény vizsgálat)	4-8.. évfolyam	munkaközösség-vezetők,	Két évente

3.8.4 **A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek**

3.8.4.1 *Mérés módszerei*

Testnevelés: motorikus teljesítmények mérése

Cél:

A tanulók fizikai állapotának mérése.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó eredmények, valamint hiányosságok. Ezen hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiinduló alap mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a tehetséggondozás szükséges szintjének elérésére, megtartására.

Alapelvek:

- objektivitás biztosítása,
- eszközök egyforma alkalmazása,
- mért és számított adatok helyes értelmezése,
- következtetések levonásában egységesség.

3.8.4.2 A vizsgálatok megszervezése:

- A mérés értéke, hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulónak a testnevelőtől kapott motiváltságán múlik.
- A vizsgálatot a testnevelő végzi az osztályban. A teszteket évente kétszer, szeptemberben és májusban két hetes intervallumban végezzük.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlónak kell lenniük minden diáknál, minden részletben. /sport-felszerelésben/
- A tesztek eredményei minden gyereknek személyre szólóak.
- A tesztek között a tanulók pihenjenek.
- A mérés vezetője, értékelője ismerje a tesztek mérésének, értelmezésének módját, ösztönözze, bátorítsa a tanulókat a feladatok minél jobb végrehajtásában.

3.8.4.3 A motorikus tesztek és végzésük ajánlott végrehajtási sorrendje:

sorrend	Mérési teszt		
	2-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
1.	Helyből távolugrás	Helyből távolugrás	Helyből távolugrás
2.	30m-es síkfutás	60m-es síkfutás	60m-es síkfutás
3.	1kg-os tömöttlabda dobás két kézzel a fej fölött hátra	2kg-os tömöttlabda dobás két kézzel a fej fölött hátra	3kg-os tömöttlabda dobás két kézzel a fej fölött hátra
4.	2. évf.: 1609m (1 mérföld) 3-4. évf.: 2000m futás	2000m futás	2000m futás

3.8.4.4 A motorikus mérések leírása:

	Helyből távolugrás:	30m futás 60m futás	Tömött labda dobás két kézzel fej fölött hátra	1609m - 2000m síkfutás
Vizsgált tényező:	dinamikus láberő	gyorsulási képesség	a váll és a törzsizmok dinamikus ereje	aerob teljesítőképesség
Teszt leírása:	Állóhelyből, kényelmes terpeszből, hajlított térdekkel erőteljes karlendítéssel távolugrás a vonal mögül.	Állórajtból a táv minél gyorsabban történő teljesítése.	Kiinduló helyzet: a dobás irányához képest háttal oldalterpeszben a dobóvonal mögött, tömöttlabda fogása alulról, mell előtt, könyökben hajlított karral. A dobó / boka, térd és csípőhajlítással / előrehajlítás közben karnyújtással a labda térd közé lendítése, majd a nagy farizom megfeszítésével, lábak nyújtásával vető mozgással labda eldobás hátra a fej fölött. Kilökés alatt a dobónak a dobóvonal mögött kell maradnia úgy, hogy a vonalat sem szabad érintenie.	Állórajtból indulva a táv lehető legrövidebb idő alatti teljesítése futással, kocogással, a teljesítés közbeni séta lehetőségével is.
Mérés:	centiméter pontosságú mérőszalaggal	digitális stopperórával	centiméter pontosságú mérőszalaggal	digitális stopperórával
Értékelés:	Két kísérlet közül a jobbik eredmény	Két kísérlet közül a jobbik eredmény	A dobóvonal közepe és a tömött labda becsapódásának dobóhelyhez legközelebbi része közötti távolság 10cm-es	A Cooper teszt futás-kocogás teljesítményértékének 1609m, ill.

	centiméter- ben megadva.	század- másodpercű meghatározá- sa.	pontosságú megadásával, három kísérlet legjobb eredményének meghatározásával.	2000m síkfutásra való átszámítása lehetőséget biztosít a tanulói aerob állóképesség igazolására.
--	--------------------------------	--	--	--

A méréseket követően az eredmények osztályonként, és nemenként kerülnek feldolgozásra, mely minden testnevelő feladata. Negyedik és hatodik osztályban év végén az országos sztenderddel történő összehasonlítás is kívánatos, mely a két évfolyam testi képesség minősítésének országos összehasonlító mutatója.

3.8.4.5 Értékelésnél, elemzésnél felhasznált számítások:

Átlag:

Mint középérték azért fontos és előnyös, mert egyetlen adattal képviseli az egész osztályt, megmutatja, hogy az adatok milyen központi érték körül csoportosulnak, továbbá lehetőséget ad a más csoportok átlagteljesítményeivel való összehasonlításra.

Standard deviáció:

Megmutatja, hogy milyen nagy területen helyezkedik el az adatok 68%-a.

Önkontrolos vizsgálat:

A gyakorlás során végeztetett gyakorlatok biztosították-e a tanulók fejlődését.

A következtetésekhez szükséges eredmények kiszámítása számítógép segítségével történik.

3.8.4.6 Az értékelési rendszer táblázata az általános fizikai teherbíró-képesség minősítéséhez:

Hogyan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat?

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓ KÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE	
IGEN GYENGE 0 - 20,5 pont	Gyenge fizikai állapot amiatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének - átmeneti - javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.
GYENGE 21 - 40,5 pont	Az egésznapos tevékenységétől még gyakran fárad el annyira, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.
KIFOGÁSOLHATÓ 41 - 60,5 pont	A rendszeresen mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka még erősen igénybe veszi.
KÖZEPES 61 - 80,5 pont	Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban, törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében, legalább ezt a szintet megtartsa.

JÓ 81 - 100,5 pont	Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.
KIVÁLÓ 101 - 120,5 pont	Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már akár élsportoló is lehet.
EXTRA 121 - 140 pont	Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálataink szerint, ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban, olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy - nagyobb formaingadozás nélkül - nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.

3.9 A tanulók értékelésének helyi rendszere

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen értékeli, félévkor és év végén osztályzattal, illetve szövegesen minősíti. Az 1. évfolyam, illetve a 2. évfolyam félévi értékelése szövegesen történik.

3.9.1 Az értékelés célja:

- a tanulók tudásának minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, a szaktanárnak a tanulók tudásáról, az esetleges hiányosságokról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- a személyiség fejlesztése.

3.9.2 Az értékelés alapelvei:

- pedagógiailag kifogástalan legyen,
- folyamatosan, rendszeresen, tervszerűen és aktuális tananyagon végezzük,
- objektív, igazságos, szükség esetén méltányos,
- vegye figyelembe a tantárgy jellegét, a tanuló egyéni sajátosságait, önmagához viszonyított fejlődését,
- természetes kísérője legyen a tanulási folyamatnak, ne keltsen túlzott feszültséget,
- az osztályozás nem lehet fegyelmezési eszköz.

3.9.3 Az értékelés módja:

a, szöveges értékelés:

Az 1. évfolyamon, továbbá a 2. évfolyamon félévkor- szöveges minősítéssel kell értékelni a tanuló előmenetelét az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek elsajátításában. A szöveges értékeléshez az intézmény pedagógusai által összeállított mondatbankot alkalmazzuk.

A szöveges értékelés fokozatai a tantárgyi értékelés esetén:

Kiválóan teljesített	A tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, és mindazt önállóan is alkalmazni tudja.
Jól teljesített	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni a tudását.
Megfelelően teljesített	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeit pontatlanul, több hibával teljesíti. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni
Felzárkóztatásra szorul	Ha a tanuló az adott tantárgy tantervi követelményeinek súlyos hiányosságokkal tesz eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális feltételekkel nem minden esetben rendelkezik.

Az összteljesítmény értékelésének fokozatai:

Kiválóan teljesített	Ha a tanuló az adott évfolyam fő tantárgyainak legalább kétharmadából a tantervi követelményeket kifogástalanul teljesítette, érti, tudja a tananyagot, és mindazt alkalmazni is tudja.
Jól teljesített	Ha a tanuló az adott évfolyam fő tantárgyainak legalább feléből a tantervi követelményeket megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával elsajátította. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni a tudását.
Megfelelően teljesített	Ha a tanuló az adott évfolyam tantervi követelményeit a tantárgyak legalább kétharmadából pontatlanul, több hibával teljesítette. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.
Felzárkóztatásra szorul	Ha a tanuló az adott évfolyam tantervi követelményeit a tantárgyak egyharmadából súlyos hiányosságokkal sajátította el. E tantárgyakból a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel nem rendelkezik.

b, Tantárgyi jegyek:

Érdemjegyekkel, osztályzatokkal a 2. évfolyam év végén, valamint a 3-8. évfolyamon félévkor és év végén minősítjük a tanulók előmenetelét az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek elsajátításában.

Minősítés fokozatai:

Tantárgyi dicséret	Ha a tanuló a tantárgyi követelményeken felül többlettudást nyújt, vagy versenyeken eredményesen szerepel, tantárgyi dicséretet kaphat. Jelölése: az Osztálynaplóban d betű, a Törzslapon és Bizonyítványban a jegyzetrovatba szövegesen kerül: „Tantárgyi dicséret:.....tantárgyból”
Jeles (5)	Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindazt önállóan alkalmazza. Pontosan szabatosan fogalmaz, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt.
Jó (4)	Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apróbb bizonytalanságai vannak a tananyag önálló alkalmazásában. Szóbeli feleletében kisebb előadási hibákat vét.
Közepes (3)	Ha a tantervi követelményeket több hibával teljesíti, ismeretei felszínesek. Tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni. Szóbeli felelete nem összefüggő, csak kérdések segítségével tud beszámolni tudásáról.
Elégséges (2)	Ha a követelményeket súlyos hiányosságokkal sajátította el, de bír a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártasságokkal, készségekkel,
Elégtelen (1)	Ha a tantervi követelményeket a minimális szinten nem tudja teljesíteni.

3.9.3.1 A szaktanárok feladata:

- Minden tantárgyból félévente minimum 3 érdemjeggyel rendelkezzen a tanuló.
- Az elméleti tantárgyak tananyagából a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében félévente legalább 1 szóbeli feleletet is kapjon a tanuló.
- Az év végi minősítés és az osztályzatok lényegesen nem térhetnek el egymástól.
- Ha a tanuló félévkor vagy év végén bukásra áll, lehetősége van az adott félév, tanév tananyagának a minim követelményéből minimum szintű felmérést írni. A minimum szintű felmérő érdemjegye maximum 2-es lehet, ehhez a tanulónak a feladatsor 75%-át kell teljesítenie. Ha a tanuló az előírt szintet teljesítette, elégséges érdemjeggyel lezárható.

3.9.3.2 Az osztályfőnök feladata:

- Abban az esetben, ha az év végi jegyek lényegesen eltérnek a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az osztályozó értekezletet megelőzően hívja fel a szaktanár figyelmét az eltérésre.
- Az osztályozó értekezleten az osztályfőnök jelezze a testületnek az esetleges lezárási problémákat.

3.9.3.3 A nevelőtestület feladata:

- Az osztályozó értekezleten a nevelőtestületnek jogában áll az osztályzatot módosítani.

3.9.3.4 Az értékelésre használt dokumentumok

Évfolyam	Szorgalmi időben és félévkor	Tanév végén
1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor	Tájékoztató füzet Elektronikus napló Értékelőlap	Bizonyítvány Elektronikus napló Törzslap Értékelőlap
2-8. évfolyamon	Tájékoztató füzet elektronikus napló	Bizonyítvány Elektronikus napló Törzslap

3.9.3.5 Magatartás, szorgalom minősítése:

Alapelvek:

- Segítse az iskola nevelési-oktatási céljainak elérését.
- Segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget önnevelésre is.
- Az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon.
- Mindig legyen személyre szabott.

Értékelés:

Az osztályban tanító pedagógusok félévkor és év végén javaslatot tesznek az egyes tanulók magatartási és szorgalmi jegyére.

Az osztályfőnök összegzi az osztály és a kollégák javaslatait. Lényeges különbség esetén, a problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén megvitatja azokat.

A tanulók magatartását és szorgalmát hó végén érdemjeggyel, félévkor és év végén osztályzattal minősítjük.

Az értékelésbe az egyén és a közösség fejlettségi szintjén bevonjuk a tanulókat és a közösséget.

A magatartás és a szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

magatartás	szorgalom
5 példás	
– ha a tanuló fegyelmezettsége példás, másokra pozitívan kiható – a viselkedéskultúrája, hangneme kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias, – a közösségre gyakorolt hatása pozitív, jóindulatú, kezdeményező, – a Házi rendet betartja, másokat is a betartásra ösztönöz,	– a tanulmányi munkája céltudatos, igényes, – a munkavégzése kitartó, pontos, megbízható, önálló, – kötelességtudata kifogástalan – tanórán kívül többletmunkát végez, érdeklődő

– felelősségtudattal bír	
4 jó	
– ha fegyelmezettsége jó a viselkedéskultúrája, hangneme kevés kivetnivalót hagy maga után, – a közösségre nem ártó, ingadozó hatással van, – a Házi rend betartásában néha hibázik, – az elvállalt feladatainak elvégzésében időnként feledékeny	– a tanulmányi munkája figyelmes, törekvő, – a munkavégzése rendszeres, többnyire önálló, házi feladatát elkészíti – a kötelességtudata megfelelő, néha ösztönözni kell, – a többletfeladatok elvégzésére ösztönözni kell, de végez ilyen irányú tevékenységet – a felszerelése rendben van –
3 változó	
– a fegyelme másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni, – a viselkedése udvariatlan, nyegle, – a közösségben, az emberi kapcsolatokban közömbös, vonakodó, komisz, – a Házi rendet részben tartja be, – igazolatlanul mulaszt – a felelősségérzete ingadozó	– a tanulmányi munkája ingadozó, – a munkavégzése rendszertelen, hullámzó, önállótlan, – többletmunkát ritkán végez – a felszerelése gyakran hiányzik,
rossz	2
hanyag	
– a fegyelmezettsége erősen kifogásolható, másokat zavaró, negatív, – a viselkedése durva, romboló, közönséges, goromba, – a közösségre gyakorolt hatása negatív, ártó, megfélemlítő, – a Házi rend ellen sokat vét,	– a tanulmányi munkája hanyag, figyelmetlenségével gátolja az osztály előre haladását – a munkavégzése megbízhatatlan, – a kötelességtudata szinte nincs, – többletmunkát nem végez – a felszerelése többnyire hiányos

3.10 A tanulók továbbhaladása

3.10.1 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri. Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

3.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,

- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

4 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG NEVELÉSI PROGRAMJA

4.1 Helyzetelemzés

4.1.1 Biharnagybajom alapfokú művészeti képzésének történeti áttekintése

Minden közösség alapvető igénye, hogy kialakítsa a maga művelődési szervezeteit, formáit. A személyiség minél sokoldalúbb kibontakozásához hozzátartoznak azok a művészeti tevékenységek, amelyek nagyon sok emberben ott szunnyadnak, s melyek kiteljesedéséhez az adott körülmények, lehetőségek meghatározóak.

Községünk történetét áttanulmányozva kiderül, hogy a biharnagybajomi emberekben is régóta jelentkező vágy az olyan kisközösségek létrehozása, amelyekben a bennük lévő készségeket, képességeket az ének, a tánc, a hangszeres zenélés és a kézműves tevékenység formáira kialakítják – kialakíthatják.

Biharnagybajom történetében évszázados hagyománya van a népeletben a gyékény – és nádfeldolgozásnak, a népviseletnek, a szövésnek, hímzésnek.

A népdaléneklés szeretetét a bajomi Népdalkör ápolja.

A hangszeres zenélés tekintetében sokan tanultak meg önmaguktól vagy egymástól valamely népi hangszeren játszani. A 30-as években a község sok-sok fiatalját megmozgató amatőr színjátszó előadások születtek, s adtak elő helyben, és a környező községekben. Ezen helyi önszerveződő, önművelő formák mellett természetesen jelentkezett az az igény, hogy iskolarendszerű képzést is kapjanak azok a fiatalok, akikben tehetség és elszántság volt valamely művészeti terület elsajátítására.

A püspökladányi, majd a sárrétudvari zeneiskolába való átjárás nehézkes volt, nagyon kevesen tudtak élni ezzel a lehetőséggel.

A felsoroltak, illetve a község lakossága részéről jelentkező igény motiválta az 1996-97-es tanévtől az akkori iskolavezetést, hogy helyben megteremtse, majd később

lefedjék az önálló művészeti oktatás alapjait. A térségben elterjedt a művészeti alapoktatás: zene és néptánc szakon jelentős létszámmal működött Sárrétudvariban, mint kihelyezett tagozaton. A társastánc tanszak a földesi ÁMK kihelyezett tagozataként működött Biharnagybajomban. A zeneoktatással párhuzamosan a néptánc csoport is részben a sárrétudvari kihelyezett tagozat keretében működött. Közben Biharnagybajomban is elkezdtek a néptánc oktatást. Figyelemre méltó előzmény és felelevenítendő hagyomány a helyi citerazenekar kísérete. Folyamatosan 1996-tól mintegy 30 fővel zeneiskolai oktatás kihelyezett formában történt szolfézs, zongora, furulya és klarinét tanszakokon.

A színjáték tanszaknak is vannak előzményei. Intézményes keretek között irodalmi színpad és művészeti szakkör is működik, valamint a nép színjátszás és az ünnepekhez kapcsolódó iskolai műsorok biztosítják a további sikereket.

4.1.2 A helyi alapfokú művészeti oktatás fejlődése

A helyi alapfokú művészeti oktatás önállósága 2000-től valósult meg, amikor a pedagógiai programban a zeneművészeti, tánc, szín- és bábművészeti tagozatot engedélyezték.

A zenei tagozaton ekkor zongora, furulya, klarinét, fuvola tanszak működött, szolfézs-oktatás valósul meg, melyet a sárrétudvari Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozataként működtettünk.

A táncművészeti ágon belül a néptánc és a társastánc tanszak beindítás óta működik, s azóta, csoportos képzési jellegéből adódóan, sok növendékünket megmozgató képzés, 2001. szeptemberétől két tanéven keresztül a zeneművészeti ág és a tánctagozaton belül a néptánc tanszak továbbra is megosztva működött Sárrétudvari Alapfokú Művészeti Iskolával kötött szerződés alapján. A táncművészeti ág modern-kortárstánc tanszakát bevezettük 2003. szeptember 1-jétől.

A szín- és bábművészeti tagozaton 2000-től egy évig a földesi ÁMK-val kötött szerződés alapján kihelyezett tagozaton folyt az oktatás. Ezt követően önálló tagozatává vált a művészeti iskolának.

4.1.3 A művészeti tagozatok hagyományteremtését szolgáló programjai

- Félévi és év végi tanszaki vizsgák, hangversenyek, bemutatók, kiállítások.
- Részvétel szüreti felvonuláson.
- Hangversenyek szervezése.
- Ünnepköszöntő előadások.
- Évente egy alkalommal színház- vagy hangverseny látogatás. Népművészeti kiállítások, vásárok látogatása, népi kézművesek műhelyeinek látogatása.

4.2 Az intézmény alapfokú művészeti képzésének személyi és tárgyi feltételei

4.2.1 Személyi feltételek

Az alapfokú művészetoktatási intézményben tanító pedagógusoknak a művészeti tárgynak megfelelő felsőfokú iskolai végzettséggel kell rendelkezniük.

Művészeti tagozataink megalakulásától az iskolavezetés egyik legfőbb törekvése a törvénypontnak való legmaximálisabb megfelelés, vagyis a lehetőségeket felkutatva intézményünkben a zene, a tánc, a szín- és bábművészeti, és a kézműves tagozatokon megfelelő végzettségű szakemberek álljanak.

Az így kialakult helyzetben egyetlen lehetőség, feladat állhat a mindenkori iskolavezetés előtt, miszerint ösztönözni, támogatni a már tanító pedagógusokat a további szakmai tudást nyújtó képzésekre való jelentkezésre, valamint a megfelelő végzettséget nyújtó szakirányú főiskolai szakok elvégzésére. /2. sz. melléklet/

4.2.2 Tárgyi feltételek, eszközszer

A 2001-es iskolaalapítás óta eltelt időszak, és az azt megelőző kihelyezett tagozatok által is biztosított tárgyi beszerzések biztosítják, hogy intézményünkben megfelelő szintű szakmai munka történjen. A napjainkban működő művészeti ágak

mindegyikében rendelkezünk azokkal a tárgyi eszközökkel, amelyek lehetővé teszik a tantárgyi követelmények teljesítését.

Művészeti intézményegységünkben oktatott művészeti ágak részletes eszközellátottságát, a tárgyi feltételek meglétét, illetve pótlási igényeit a kötelező eszköz és felszerelési jegyzékben foglaltaknak megfelelően – a 2. sz. melléklet tartalmazza.

A zeneművészeti tagozaton a zongora tanszak 2 db részben felújításra váró pianínóval rendelkezik. Biztosított a tanítási órákon, a gyakorlások és a bemutatók alkalmával szükséges hangszerellátottság. 1 db pianínó, néhány darab zongoraszék, lábzsámoly és metronóm beszerzése viszont szükséges. Az órarendet minden esetben úgy tervezzük, hogy a hangszeres órák olyan tanteremben legyenek, ahol pianínó is rendelkezésre áll. A hangszerek oktatásának tekintetében néhány kottaállvány, metronóm, furulyacsalád beszerzését kell még biztosítani. A hangszertartozékok pótlásának folyamatosnak kell lennie. A pedagógiai programban bevett, de jelenleg nem működő tanszakok beindítása a megfelelő időpontban, a hangszerek megvásárlását, illetve esetleges kölcsönzését feltételezi. A zenei tagozaton rendelkezünk megfelelő CD lejátszóval.

A zenei tagozat helyiségeit nagyrészt az általános iskola tantermei adják. E termek bútorzata (asztal, karfa nélküli szék) biztosítják az oktatást, de például az ajánlott hangszigetelésre nincs lehetőség. Nagy hiányossága intézményünknek, hogy nincs hangversenytermünk. A félévi és év végi bemutatóinkat, hangversenyeinket, zenei rendezvényeinket az iskolai aulában és a Művelődési Házban tartjuk.

Előadóteremként jelenleg iskolánk auláját, vagy a művelődési ház színpadát használjuk, ahol alapvető színpad világítási technikával rendelkezünk

A tervezett kézműves tanszak működéséhez szükséges eszközöket, anyagokat, szerszámokat folyamatosan, rendszeresen biztosítani, majd azokat pótolni szükséges.

4.3 A művészetoktatásban folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelvei

4.3.1 A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben ötvöződnek.

A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át valamely területen a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő, átörökítő szépségét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. A művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotás iránti igényét. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői.

Kodály Zoltán nevelési koncepciója a zenét nemcsak önmagáért, hanem a személyiségfejlesztés egyik legfontosabb eszközeként állítja a pedagógia középpontjába.

Ezt a megállapítást kiterjeszthetjük az intézményünkben tanított összes művészeti ágra, kiemelve azt a szerepet, amelyet a művészeti nevelés betölt az oktatásban és a nevelésben.

- A művészeti oktatás nevelő hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében.
- A naponkénti gyakorlások, művek, koreográfiák megtanulásának eredményeképp fejlődik a memória, a dallamok és dalszövegek naponkénti memorizálása edzi a bevésés képességét.
- A népdalokon, értékes műdalokon gyarapodott színes és gazdag szókincs, a tanulók fogalmazási és kifejezésbeli készségét fejleszti.
- A kiművelt hallású növendék nyelvkészsége is hatványozottan fejlődik, természetes egységben érzi a nyelv zenéjét. Javul a helyesírása az anyanyelvén, gördülékenyebb az idegen nyelvek elsajátításának képessége.
- A zenetörténeti vonatkozású anyag sokoldalú kapcsolódása az irodalom, a történelem és a képzőművészet anyagával ezek megértését és elmélyítését is szolgálja.
- A tempó és dinamika betartása, a tánclépések megtanulása a figyelem, a koncentráció állandó munkáját igényli, ezeket fejleszti.
- A zenei művek, a koreográfiák, a színjátékok előadása különös figyelem-összpontosításra és rendre is szoktat. A művészeti iskolába járó növendékek „szép” iránti elkötelezettsége, igényessége fokozatosan megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban és a magatartásuk kulturáltságában is.

4.3.2 A tehetséggondozás feladatai

Véleményünk szerint a művészeti iskolák alapfeladata a tehetségígéretű növendékek kiemelt gondozása. Szemléletünkben természetesen ennek ellenére a kiválasztáskor nem csak a kiemelkedő zenei tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető, de gondozása a mi iskolatípusunk alapvető feladata.

A zenei tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi

akcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását. A zenei nehézségek közül megfigyeljük a ritmus és metrumérzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, mozgáskészségét, muzikalitását. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei tehetségéről. Igazán csak a zenetanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében.

A tehetségkutatás több lépcsős, szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva a gyermek művészeti iskolába való felvételével. Igen fontos, hogy minél hamarabb ki tudjuk választani a tehetségesnek tűnő gyerekeket, mert így hamar szakember vezetheti őket tovább. Csak így válhat természetessé, hogy a zenetanulás egyenrangú fontosságúvá váljék a közismereti iskolával.

4.3.3 Feladatok a kiválasztásnál:

- Állandó jó kapcsolat a vezető óvónővel, iskolai énektanárokkal, akik motiválhatják a gyerekeket.
- Hangszeres előképzős csoportokkal való foglalkozás (egy-két év alatt sok minden kiderül, pl.: hangszeres alkalmasság, érettség, stb.).
- A tanulási folyamat közben kiemelni a rendkívüli zenei tehetségeket. (B tagozat).

4.3.4 A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:

- Legfontosabb a tanár tudása, személyisége, amely a legfőbb motivációs erő.
- Szoros kapcsolattartás a hangszeres és elméleti tanárok között.
- Szoros kapcsolattartás a tanár és a szülő között.
- Tanárképzés, tanári továbbképzés.
- Hangszerek minősége, mennyisége, karbantartása.
- Szaktanácsadói rendszer igénybevétele.
- Hangszeres találkozók, hangversenyek, fórumok, kurzusok szervezése.

4.3.5 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A művészetoktatás során az egyéni órák mellett mindhárom művészeti ágban vannak csoportos órák.

Művészeti iskolánk, jellegénél fogva, több hangverseny, bemutató, előadás lebonyolítója, s ebből következően a növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közösség elé állni. Ezen alkalmakhoz kidomborodik a növendékek egymásra utaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett kamarázás, közös muzsikálás, táncolás, s az alkotás öröme, mind-mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

Tapasztalatainkból tudjuk, hogy a növendékekkel tett kirándulások, más településeken való szereplések, más települések művészeti csoportjainak fogadása, baráti kapcsolatok, ismertségek kialakulásának lehetőségét hordozzák magukban.

4.4 Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

4.4.1 A zeneoktatás általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai

- a) Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- b) A zenei tagozat lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

c) Célok:

- A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészeti megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.
- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejtése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése. A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése. Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társzművészetek iránti nyitottság kialakítása. A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra. A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.

- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítése, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai zeneoktatási intézményekkel.

4.4.2 **A kézműves tanszak általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai**

/Ezt a tanszakot újra szeretnénk indítani./

d) *Az alapfokú képző- és iparművészeti, kézműves oktatás célrendszere és funkciói*

- Az alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti oktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogvatékosság – alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képzi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.
- A kézműves nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejlesztí képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.
- A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészeti kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és

továbbéltesse, segítse a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

e) *A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai*

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.
- Ismertesse meg a kommunikáció művészeti formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót

- A látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- A vizuális információk, közlemények megértésére.
- A képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra.
- A tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra.
- A legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárás ismeretére.
- A kifejezési eljárások használatára.
- Az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére.
- A képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására.
- A média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére.
- A vizuális önkifejezésre, alkotásra.
- Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére.
- Tervezésre, konstruálásra.
- A kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismertetére.
- Eszközhasználatra, anyagalakításra.
- A baleset- és munkavédelmi előírások betartására.
- Tárgykészítésre, környezetformálásra.
- A kézműves tevékenységek gyakorlására.
- A jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére.

- A rendeltetés – a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére.
- A mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására.
- A vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére.
- A műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé

- A néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban

- Az esztétikum iránti igényt..
- Az esztétikai élményképességet.
- Az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

Fejlessze a teremtmény képzeletet és az improvizációs készséget.

f) *A kézműves műhelymunka tanításának célja*

A kézműves tevékenységek megismertetésével a hagyományos népi kultúra ezen területének átörökítése, a múlt értékeinek beépítése a mai tárgykultúrába, tárgyalakító tevékenységbe. A természetes anyagok felhasználásával a természetközeli szemlélet kialakítása és megerősítése, a környezet harmonikus életvitel, a környezetalakítás képességének megalapozása, az értékteremtés és megőrzés igényének létrehozása.

g) *A kézműves műhelymunka feladatai*

- A manuális és konstruáló képesség, a kreativitás fejlesztése, az esztétikai érzékenység mélyítése.
- A hagyományos kézműves tevékenység iránti nyitottság kialakítása.
- A hagyományos tárgyi és szellemi kultúra összekapcsolódásának bemutatása.

- A hagyományok megismertetésével múltunk, népi örökségünk megbecsülése, megszerettetése, a hovatartozás – tudat mélyítése.
- A hagyományos kézműves tevékenységek szerepének és alkalmazási lehetőségeinek feltárása a mindennapi életben és a modern viszonyok között.
- A tárgy, a környezet, a létrehozó és használó ember viszonyának, harmóniájának felfedeztetése tárgyelemzéseken és a tárgyalgó tevékenységen keresztül.
- A természethez, környezethez való kötődés mélyítése élmény-, ismeret- és tapasztalatszerzés által.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a nyújtása, a tervezéstől a kivitelezésig biztosítják a meghatározott célú alkotómunka elvégzését.
- Az önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségének felfedeztetése a kézműves tevékenységen keresztül.
- A felhasznált anyagok megfigyelése, elemzése, az alakításukhoz szükséges eszközök megismerése, jártasság kialakítása balesetmentes használatukban.
- A kezűgyesség, a technikai érzék, a tervező-teremtő fantázia fejlesztése.
- Az értékteremtésen és megőrzésen keresztül a munkára nevelés.

4.4.3 **Az alapfokú színművészeti-bábművészeti képzés színjáték tanszakának általános célrendszere, fejlesztési követelményei, feladatai**

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés lehetőséget biztosít a színművészet – bábművészet iránt vonzódnó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi – dramatikus tapasztalatait.

A képzés lehetővé teszi a színművészet területén:

- Minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt.
- A színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését.
- Differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széles körű alkalmazását.

- Az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését.
- A színjáték kulturális tradícióinak megismerését,
- A tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését.
- Azt, hogy a tanulók az élet más területein elsajátított ismereteiket, készségeiket a színjátékban is alkalmazni tudják.
- Minél több élő és felvett színházi előadás – köztük társaik által készített produkciók – megtekintését.
- A színházi-drámai formával való kísérletezést, továbbá a színjátéknak, mint művészeti kommunikációs formának megtapasztalását.
- Azt, hogy a tanulók egyénileg és csoportosan előadást tervezhessenek, létrehozassanak, illetve a létrejött előadást bemutathassák: a közös alkotómunka adta örömteli együttlétet.
- Az önkifejezést.
- Az önértékelést annak érdekében, hogy a tanulók képessé váljanak saját eredményeik felismerésére, és azokat a színházi tanulmányaik során hasznosítani is tudják.

4.4.3.1 Általános fejlesztési követelmények a színművészet területén

Készítse fel a tanulókat

- drámai szövegek értő – színészi szempontokat figyelembe vevő – olvasására,
- különböző színészi technikák tudatos alkalmazására,
- színházi improvizációra,
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
- egyes színházi stílusoknak megfelelő színészi játékra,
- különféle szerepek megformálására,
- a rendezői instrukciók mentén végzett munkára,
- a más művészeti ágak területéről származó ismereteik alkalmazására a szerepalkotás során,
- színházi előadások elemzésére, értékelésére.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a színházi alapfogalmakat/szakkifejezéseket,
- a drámai/színházi konvenciókat, azok alkalmazását,
- a legfontosabb történeti és/vagy kortárs színházi stílusokat,
- a színházi műfajokat,
- a szöveg- és előadás elemzés szempontjait,
- a színészi játék alapvető iskoláit,
- a színészi alkotómunka fázisait, főbb összetevőit,
- a színház jelenkori közösségi, társadalmi szerepét,
- napjaink színházi struktúráját.

4.4.3.2 A drámajáték tanításának célja

A drámajáték főtárgy célja, hogy a különböző dramatikus tevékenységformákon, képességfejlesztő gyakorlatokon és improvizációs feladatokon keresztül fejlessze a tanulók érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, készségeit, gazdagítsa önkifejezési formáit, illetve az egyéni és csoportos kreatív folyamatokon keresztül segítse elő a tanulók szocializációjának folyamatát.

A folyamatos fejlesztés eredményeképpen a tanuló váljon a dráma és a színház értő befogadására, értelmezésére, illetve művészi együttműködésen keresztül tanulótársaival együtt drámai é színházi produktumok létrehozatalára.

Az alapfok elvégzését követően a tanulók legyenek képesek:

- figyelmük tudatos összpontosítására, fegyelmezett feladatvégzésre,
- társaik, önmaguk és a felnőtt világ érzékeny megfigyelésére,
- a verbális, vokális és nonverbális kommunikációs csatornák tudatos használatára,
- a bizalom átélésére, az empátiás képesség működtetésére társas helyzetekben,
- érzelmi kapcsolatteremtésre és annak megtartására,
- tiszta és kifejező verbális és gesztusnyelvi megnyilatkozásokra,
- pontos és érzékletes szerepjátékra társakkal és egyénileg,
- kreatív dramatizálásra, a dramatizálás alapvető eszköztárának önálló alkalmazására,

- saját testük, mozgásaik, illetve a tér és a térben mozgó társak differenciált és pontos érzékelésére, a tér kreatív használatára,
- egyre növekvő intenzitású, tudatosságú és mélységű részvételre a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban,
- különböző – felidézett, illetve az emberi világban tapasztalt – érzelmek verbális, vokális, mozgásos, mimikai és a társművészetek eszköztárát is bevonó eszközökkel történő kifejezésére,
- összetett művészi üzenetek közlésére különböző anyag-, tér- és mozgásformák együttes alkalmazásán keresztül,
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazására saját ötleteik, gondolataik kidolgozásában, illetve egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében.

Ismerjék

- a saját testük adta lehetőségeiket, illetve érzékszerveik hatékonyságát,
- a különböző verbális és gesztusnyelvi megnyilatkozásokat, illetve saját eszköztáruk ez irányú fejlettségének mértékét,
- figyelmük tudatos összpontosításának szerepét és módját, a fegyelmezett feladatvégzés feltételeit,
- társaik, önmaguk és a felnőtt világ megfigyelésének módjait, ennek szerepét a szerepjátékok során és az improvizációkban,
- a verbális, vokális és nonverbális kommunikációs csatornák adta lehetőségeket, használatuk lehetséges módjait,
- az empátiás képesség szerepét társas helyzetekben, kortársaikkal és másokkal való kapcsolatukban,
- az érzelmi emlékezet szerepét, alkalmazásának lehetőségeit a szerepjátékokban,
- a kreatív dramatizálás alapvető eszköztárát, a dramatizálás egyes lépéseit,
- összetett művészi üzenetek közlésének különböző anyag-, tér és mozgásformák, illetve a szerepjáték adta lehetőségeit,
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazásának lehetőségeit saját ötleteik, gondolataik kidolgozásában, illetve egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében.

4.5 Az alapfokú művészeti iskolában folyó oktató-nevelő munka ellenőrzési, értékelési rendszere

Növendékeink tudását, teljesítményét a tanítás év közben rendszeresen (havonként) érdemjeggyel, félévkor és év végén pedig a meghatározott beszámolók teljesítése után osztályzattal, illetve a megfelelő szöveges értékeléssel minősítjük.

Minden félévkor, illetve év végén hangszeres főtárgyból, hangszeres előképzből, valamint szolfézsból, zeneelméletből és zeneirodalomból bizottság előtt beszámolót kell tenni. Más művészeti tagozaton – színjáték és bábjáték, illetve képző- és iparművészet – hangverseny, színpadi előadás, valamint kiállítás keretében adnak számot tudásukról a növendékek.

A beszámolókon az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján a bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke a zenei tanszakok esetében a szakmai tagozatvezető, vagy megbízottja (tanszakvezető, eseti alkalmakkor szaktanácsadó). Más művészeti tagozatokon (tánc, képző- és iparművészet, színjáték-bábjáték) az intézmény másik tagozatvezetője, vagy megbízottja (tanszakvezető, eseti alkalmakkor szaktanácsadó).

Az osztályzás a tantervi követelményeknek, valamint tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján történik.

- A főtárgy, a szolfézs, a zeneelmélet és a zeneirodalom tárgyak, valamint a más művészeti tanszakok esetében adott érdemjegyek:
 - o 5 (jeles),
 - o 4 (jó),
 - o 3 (közepes),
 - o 2 (elégséges),
 - o 1 (elégtelen),
- A zenei előképző, hangszeres és művészeti előképző, a kamrazene és kötelező zongora tárgy esetében szöveges értékelés:
 - o kiválóan megfelelt,

- o jól megfelelt,
- o megfelelt,
- o nem felelt meg.

Az osztályzatokat a következő módon adminisztráljuk, illetve jegyezzük be:

- A főtárgyi, kötelező tárgyi, illetve az előképzős napló megfelelő rovatába havonta számjegyekkel, félévkor és év végén pedig számjegyekkel és szómegjelöléssel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.
- A tájékoztató füzetbe, elektronikus naplóba havonta és félévkor számjegyekkel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.
- A törzslapra és a bizonyítványba év végén számjegyekkel és szómegjelöléssel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.

4.5.1 Az osztályozás és értékelés szempontjai

4.5.1.1 *Zenei tagozaton*

5 (*jeles*): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 (*jó*): a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 (*közepe*)s: ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza.

Munkában kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 (*elégsége*): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, és folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1 (*elégtelen*): ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

4.5.1.2 Kézműves tanszakon

Jól megfelelt – jeles az a tanuló:

- o akinek kiemelkedő a kézügyessége
- o szóbeli utasítás után önállóan tud dolgozni
- o munkájára igényes
- o munkájában kitartó, a foglalkozásokat végig dolgozza, a megkezdett munkadarabokat elkészíti, vagy a kitűzött feladatokat megoldja
- o kiemelkedően kreatív, saját ötletei vannak
- o a foglalkozásokon használt eszközöket és ezek helyes használatát tudja
- o a munkában használt anyagokat pontosan ismeri, tudja megnevezni
- o a foglalkozásokon aktív és rendszeresen részt vesz.

Megfelelt – jó az a tanuló:

- o kézügyessége megfelelő, de a foglalkozások során rendszeres segítséget igényel
- o munkájában igényességre törekszik, de rendszeres irányítást kíván
- o kitartása fejleszthető, de állandóan biztatást, dicséretet igényel
- o egyéni ötlete ritkán van, irányítottan dolgozik.

4.5.1.3 Szín- és bábjáték tanszakon

Jól megfelelt minősítést kap az a tanuló, aki ismeri érzékszervei működésének jelentőségét, fejlett a ritmusérzéke, megfelelő megfigyelő és utánzó képességgel rendelkezik, aktívan vesz részt a csoportos improvizációkban, ismeri az egyszerű bábok készítésének technikáját és használatát.

Megfelelt minősítést kap az a tanuló, aki a fentebb felsorolt készségeknek, képességeknek még nincs teljesen birtokában.

1. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki ismeri az emlék fogalmát, az érzelmeket nonverbálisan és verbálisan ki tudja fejezni, képes az adott tér használatára és az abban való tájékozódásra, képes a részvételre egy verses mese dramatikus feldolgozására.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanulók, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

2. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki ismeri a figyelemösszpontosítás szabályait, képes megfigyelésre és önmegfigyelésre, képes kapcsolatteremtésre és kapcsolattartásra, tisztán, érthetően beszél, alkalmazza a szerepjáték szabályait.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanuló, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

3. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki képes szavak nélküli közlésre különböző élethelyzetekben, használja a non-verbális kommunikációs csatornák működési szabályait, képes feszültséget teremtő drámai jelenetek létrehozására, ismeri és használja az együttérzés, beleélés fogalmát, élményét.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanuló, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

4. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki képes különböző élethelyzetekben kritikus és önkritikus elemzésre, kreatívan vesz részt a különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, a konfliktus helyzeteket erőszakmentesen oldja meg, megtalálja a drámai szöveg konfliktusát, a teret kreatívan használja.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanuló, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

5. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki ismeri az érzelmi emlékeinek felszínre hozásának módját, kreatívan alkalmazza és rögzíti a felszínre hozott érzelmek keltette gesztusokat, mimikákat, mozgásgyakorlatokat. Ismeri a kontraszt és szimbólum fogalmát és tudatosan alkalmazza, képes egy-egy drámai szöveg mozgásban és szóban való megjelenítésére.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanuló, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

6. évfolyam

Jelest kap az a tanuló, aki alkotó és eredeti módon hasznosítja az előző évek tapasztalatait, ismeri a munkaformák színházi alkalmazhatóságát, egy-egy munkaformát tudatosan tud kiválasztani és alkalmazni, képes színpadi improvizációra, aktívan vesz részt egy kötött drámai szövege színpadi feldolgozásának előkészítésében és előadásában.

Jelestől gyengébb osztályzatot kap az a tanuló, aki fentebb felsoroltaknak csak részben képes megfelelni.

A főtárgyi és a szolfézstanulásban tanúsított szorgalom minősítésére négy fokozatot használunk.

- o 5 (példás)
- o 4 (jó)
- o 3 (változó)
- o 2 (hanyag)

A szorgalom értékelésére adott minősítéseket az alábbi módon adminisztráljuk, illetve jegyezzük be.

- A főtárgyi és szolfézsnaplóban havonként szám megjelöléssel, félévkor és év végén szám és szómegjelöléssel.
- A tájékoztató havonta és félévkor számjegyekkel.
- A törzslapra és a bizonyítványba szám és szómegjelöléssel.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- 5 (példás) a szorgalma annak a növendéknek, aki a
 - o képességének megfelelő egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
 - o tanulmányi feladatait rendszeresen elvégzi
 - o óráin aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is és azokat elvégzi
 - o munkavégzése pontos, megbízható
 - o tanórán kívüli foglalkozásokon, fellépéseken, hangversenyeken, bemutatókon önként részt vesz
- 4 (jó) a szorgalma annak a növendéknek, aki a
 - o képességének megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
 - o rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
 - o tanórákon többnyire aktív
 - o többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, hangversenyeken, bemutatón, fellépésen való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- 3 (változó) a szorgalma annak a növendéknek, akinek a
 - o tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
 - o munkája ingadozó, a felkészülésben nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
 - o felszerelése gyakran hiányzik
- 2 (hanyag) a szorgalma annak a növendéknek, aki a
 - o képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
 - o az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
 - o munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen

- o óráira való felkészülését folyamatosan nem végzi el.

4.5.2 A tanulók jutalmazásának lehetőségei

Szaktanári dicséret adható félévkor és év végén a rendszeres, eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért.

A dicséretet a tájékoztató füzetbe, valamint az év végi bizonyítvány és a törzslap megjegyzés, illetve jegyzet rovatába kell bejegyezni.

4.6 Az alapfokú művészeti iskola munka- és működési rendje

4.6.1 A felvételi jelentkezések elbírálásának módja

Iskolai életünk tervezésének egyik legfontosabb meghatározója a növendékeink létszámhatára, s ennek megfelelően az intézmény beiskolázási eljárása.

A beiskolázást, a tanulók felvételi elbírálását alapvetően a már kialakult csoportokhoz, a meglevő pedagógus állományhoz kell terveznünk.

Minden új tanév kezdéskor, az arra való felkészüléskor szervező munkánk fő mozgatója – az igényeket természetesen alapul véve-, hogy az évek óta kialakult szervezeti struktúránkat nem változtatva, hasonló csoportlétszámokkal működünk, az alkalmazásunkban álló pedagógusokkal taníttassunk, s számukra biztosítuk a megfelelő óraszámot.

A tanszakokra való jelentkezést tanév végén, május közepéig kéri intézményünk leadni, a felvételi meghallgatások általában május 20. és május 31. között történnek.

A felvételi bizottság, melynek tagjai a tagozatvezetők, tanszaki munkaközösség-vezetők, szaktanárok – az alábbi szempontoknak való megfelelés alapján hoznak javaslatot az új növendék felvételéről.

4.6.1.1 *Zenei tagozat*

Az eredményes tanári tevékenység egyik döntő feltétel – a rátermettség, pedagógiai készség, magas fokú szakmai felkészültségen túlmenően – a megfelelő növendék kiválasztása.

A hangszerjátszás a szokásos mindennapi pszichikai igénybevétel mellett, speciális terhelést is jelent az idegrendszer egy bizonyos részére. Ezen túlmenően számos pszichikai adottság szükséges még ahhoz, hogy valakiből jó muzsikussá lehessen.

Ezek közül a leglényegesebbek:

- o kifogástalan ritmusérzék
- o tökéletes hallás
- o képzelő erő és átélési készség.

A pszichológiai adottságok mellett igen fontosak a kellő fizikai ún. hangszeres adottság a tanulók alkati felépítettsége.

- o megfelelő ujjak (nem túl rövidek és keskenyek, mert ezek nehezítik a billentyűk, hanglukak, stb. kezelését),
- o közepes vastagságú ajkak,
- o szabályos fogazat (nem előre harapás – fúvósoknál).

4.6.1.2 Képző- és iparművészeti tagozat – kézműves tanszak

- o ismerje a színeket, tudja azokat megkülönböztetni
- o ismerje a legalapvetőbb anyagfajtákat, amelyekkel technika órán is találkozott (papír, textil, fonal)
- o legyen érdeklődő, nyitott a körülötte lévő tárgyakkal szemben
- o legyen alapvető kezűgyessége, tudjon bánni a legfontosabb eszközökkel (olló, kés, stb.)
- o legyen kitartása, türelme, tudjon önállóan dolgozni a megfelelő segítségadás után.

4.6.1.3 Szín- és bábművészet tagozat – színjáték és bábjáték tanszak

A színjáték tanszakra felvételt nyerhetnek azok a tanulók, akik képesek tiszta, kifejező verbális és gesztusnyelvi megnyilatkozásra.

Képesek figyelmüket összpontosítani.

Társaik iránt empátiával rendelkeznek.

Fizikai képességük megfelelő, mozgásuk összerendezett.

Előny, ha jó énekhanggal, ritmusérzékkel rendelkeznek.

Váratlan szituációt kreatívan tudnak megoldani.

A rendezői instrukciókban kapott feladatokat megfelelően elvégzik.

A felvétel eredményét szóban, illetve az iskola hirdetőtábláján közöljük a tanulókkal és a szülőkkel.

Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint férőhely, a jelentkezőket a vizsga eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni.

A tanulók osztályba sorolására a felvételi vizsgán nyújtott teljesítményük alapján a felvételi bizottság tesz javaslatot.

A főtárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolás eltérhet egymástól.

A szeptemberi évkezdéskor megmutatkozó esetleges üres helyek betöltésére szeptember első hetében pótjelentkezéseket és pótfelvételi vizsgát tartunk.

4.6.2 **Működési rend, tanórai foglalkozások rendje**

A tanév rendje az oktatási államtitkár által kiadott tanév rendjéhez igazodik.

A bizonyítványok kiosztásának dátumát, az év végi vizsgarendet az éves munkaterv rögzíti a központi tanév rendjéhez igazodva.

A művészeti iskola a szünetekben is szervez művészeti foglalkozásokat, alkotóházakat, és nyári táborokat.

Az alapfokú művészeti iskola foglalkozásai heti 4 tanórán vannak.

4.6.3 **Az iskola hagyományai**

- Karácsonyi- Húsvéti alkotóház- és kézműves vásár, melyen az iskolánkban tanuló diákok és rokonaik ajándékokat készíthetnek és tanulóink által készített tárgyakat vásárolhatnak az ünnepekre.
- Félévi nyílt, tanítási bemutató órák, kiállítások.
- Év végi nyitott vizsga-bemutatók, vizsgakiállítás a legszebb alkotásokból

4.6.4 **Iskolánk által szervezett rendszeres programok**

Módszertani napok, továbbképzések

Színház-, illetve kiállítás-látogatás

4.7 A szülő, a tanuló, a művészeti oktatásban közreműködő pedagógus együttműködésének formái

Növendékeink szüleit tájékoztatjuk az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az időszerű feladatokról, a gyerekek egyéni haladásáról.

- Év elején, szeptember második-harmadik hetében minden tanszak szülői értekezletet tart.
- Félévkor és év végén tanszaki hangversenyt, év végén pedig tanszaki vizsgát és kiállítást rendezünk, ahol a szülők nyilvánosan betekintheznek a tanszakok oktató-nevelő munkájába. E rendezvények nyújtanak megfelelő alkalmat a szülők és a pedagógusok közötti szervezett kapcsolatfelvétel lehetőségére.
- Aktuális, időszerű kérdések, feladatok, utaztatás tájékoztatása esetén a pedagógusok a tájékoztató füzet által értesítik a szülőket.
- A szülők és a tanulók megismerkedhetnek nyilvános dokumentumainkkal, így a Pedagógiai Programmal is.
- A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.
- A szülők előzetes bejelentkezés alapján egyéni konzultációt kérhetnek tanárainktól

Célunk a jó együttműködés továbbfejlesztése. Ezért

- Rendszeresen szervezünk olyan tanórán kívüli programokat, ahol a szülő és gyermeke közösen tevékenykedik, erősítve a családok, a szülő-gyermek közötti harmonikus kapcsolatot.
- Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a nyílt napokon, az alkotó napokon és hétvégeken, táborozás során, kirándulások alkalmával, a vizsgakiállításokon, bemutatókon.

5 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG HELYI TANTERVE

5.1 Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei

Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei, a magasabb évfolyamba való lépés feltételeit az egyes művészeti ágak programjában találhatók.

5.2 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, óraszámok, a tanszakok, tantárgyak szakirányú feladatai, követelményei, az előírt tananyag

5.2.1 Zeneművészeti ág

A képzés ideje 2 + 6 év

Az évfolyamok száma:

2 + 6 évfolyam (zongora)

5.2.1.1 *Óraterv*

2 + 6 évfolyam (rövid) tanszakok estében

5.2.1.2 *Főtantárgy:*

minden évfolyamon 2 x 30 perces egyéni, vagy 2 x 45 perces csoportos órák.

5.2.1.3 *Kötelező vagy kötelezően választható tantárgy:*

Szolfézs, a 4. évfolyam végéig 2 x 45 perc.

A 4. évfolyam végétől a helyi sajátosságok figyelembevételével kétféle lehetőséget is felállítottunk:

a) szolfézs 5. évfolyamtól 2 x 45 perc

b) zeneirodalom 5. évfolyamtól 1 x 45 perc

kamarazene 5. évfolyamtól 1 x 45 perc.

Az óraszám a 4. évfolyam elvégzéséig négy foglalkozás 5. évfolyamtól a 6. évfolyam elvégzéséig hat foglalkozás.

A korrepetíció időtartama:

- 1. évfolyamig 5 perc
- 2-3. évfolyamon 10 perc
- 4. évfolyamon 15 perc

5.2.2 **Szín- és bábművészeti ág: Színjáték tanszak**

A képzés ideje 6 év

Az évfolyamok száma 6 évfolyam

5.2.2.1 *Főtgárgy: dráma és színjáték*

5.2.2.2 *Kötelezően választható tantárgyak:* beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)

5.2.2.3 *Óraterv*

Színjáték tanszak

Tantárgy	Alapfok					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtgárgy (Dráma és színjáték)	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tárgy (beszéd és vers)	1	1	1	1	1	1
Összes óra	4	4	4	4	4	4

A képzés évfolyamainak száma: 6 évfolyam

A tanítási órák időtartama: 45 perc

5.2.3 **Képző- és iparművészet: Kézműves tanszak**

A képzés ideje: 2 + 6 év

Az évfolyamok száma 2 + 6 évfolyam

5.2.3.1 *Kötelező tantárgyak:* *Rajz, festés, mintázás*

Alapfok 1. évfolyamtól 6. évfolyamig 2 x 45 perc

Műhely előkészítő:

Alapfok 1-2. évfolyamán 6. évfolyamig 2 x 45 perc

Műhelygyakorlat – iparművészet – kézművesség

1. évfolyamtól 6. évfolyamig 2 x 45 perc

A kézműves tanszak óraszám 1. évfolyamtól 4 x 45 perces foglalkozás.

5.2.3.2 Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vizuális alapismeret.	2	2	-	-	-	-	-	-
Rajz-festés mintázás	-	-	2	2	2	2	2	2
Műhelyelőkészítő	-	-	2	2	-	-	-	-
Műhelygyakorlat	-	-	-	-	2	2	2	2
Összesen	2	2	4	4	4	4	4	4

5.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

5.3.1 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

5.3.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés:

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

Ha a tanuló már rendelkezik a színművészeti és bábművészeti ág valamelyik tanszakán beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének, színházismeret tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga vagy záróvizsga–bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

5.3.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése:

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Azokban a tantárgyakban, ahol a tantárgy vizsgája több vizsgarészből áll, ott a tantárgy osztályzatát a vizsgarészek osztályzatának számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső osztályzatának meghatározásában a szóbeli vizsgarész osztályzata a döntő.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti, alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

5.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Mivel az alapfokú művészetoktatás ágaira még nem készültek tankönyvek, a kiválasztás elve az alábbiakat tartalmazza:

- Feleljen meg az alapfokú művészetoktatás célrendszerének.
- Feleljen meg az intézmény oktatási céljainak.
- Segítse a tanulást, motiváljon.
- Szerkezete legyen világos, egyszerű, esztétikus.
- Szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen.
- Adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre.
- Adjon mintát önálló feladatmegoldásokra.
- Legyen több évig használható
- Az ára legyen kedvező.
- Az a célunk, hogy az egyénileg kifejlesztett programjainkat saját fejlesztésű tankönyvekkel, segédletekkel segítsük.

MELLÉKLETEK

1. A pedagógiai munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke alapfokú művészeti oktatásra vonatkozóan
2. A művészeti tanszakokon tanítók végzettsége

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2017. év szeptember hónap 1. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka az alábbi táblázatban foglaltak szerint folyik:

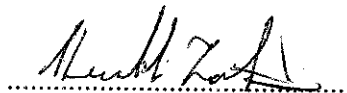
TANÉV	ÉVFOLYAMOK							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2017- 2018	PP 2017	PP 2016	PP 2014	PP 2014	PP 2017	PP 2016	PP 2014	PP 2014
2018- 2019	PP 2017	PP 2017	PP 2016	PP 2014	PP 2017	PP 2017	PP 2016	PP 2014
2019- 2020	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2016	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2016
2020- 2021	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2017	PP 2017

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

1.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2017 év június hó 14 napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

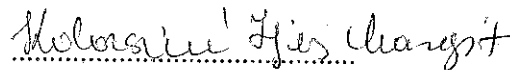
Kelt: Béhamagypaj, 2017 év június hónap 14 nap

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program módosítását a szülői szervezet (közösség) 2017 év 06 hó 14 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Béhamagypaj, 2017 év 06 hónap 14 nap

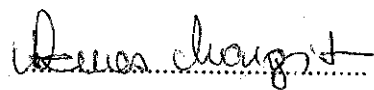

szülői szervezet (közösség)
képvisele

A pedagógiai program módosítását az intézményi tanács 2017 év 06 hó 14 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Béhamagypaj

Kelt: 2017 év 06 hónap 14 nap

intézményi tanács képviselője

1.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2017. év 06. hó 14. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Biharnagybajom, 2017. év 06. hónap 14. nap

Babai Károly

hitelesítő nevelőtestületi tag

Bogon Csaba

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Biharnagybajom, 2017. év 06. hónap 14. nap

Vigh Tibor

intézményvezető

1.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

2.5.1.5 Közösségfejlesztés színterei

osztályközösség – nyári táborozás (Balatonnál)- utazási költség kb 300 000 Ft/ év 20 fő számára

2.11.3.3 Tanórán kívüli módszerek:

Iskolán kívüli tanulmányi versenyeken való részvétel. utazási költség 100 000 Ft
Múzeumpedagógiai foglalkozás: kb.20 000Ft

4.1.3 A művészeti tagozatok hagyományteremtését szolgáló programjai

kb. 50 000 Ft/év

2.6.3.2 Részletes tevékenység 1-4. évfolyamon:

erdei iskola kb. 100 000 Ft/év 30 fő 3 nap

3.7 Mindennapos testmozgás megvalósítása

Úszás oktatás: 5. évfolyam

utaztatás : kb 300 000 Ft

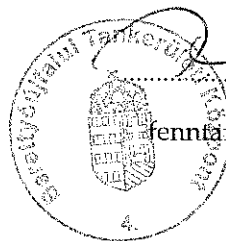
uszoda bérlet :70 000 Ft

.....
Összesen: 940 000 Ft

..... (fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a Berettyóújfalui Tankerületi Központ mint az intézmény fenntartója és működtetője egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Berettyóújfalu 2017. év aug.:... hónap 11. nap

.....
fenntartó képviselője

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

KÖTELEZŐ ESZKÖZ- ILLETVE FELSZERELÉS JEGYZÉK

Az iskolában jelenleg folyó képzési ágak

- *Színház- és bábművészet:* Bábjáték
Színjáték – drámajáték
- *Zeneművészet:* Zongora

Iskolánkban jelenleg szünetelő képzési ág:

- *Képző- és Iparművészet:* Kézműves

Meglévő eszközök:

Általános eszközök a leltár alapján.

SZÍNHÁZ- ÉS BÁBMŰVÉSZET

Színjáték tanszak:

- Tanterem, előadóterem
- Próbaterem
- Gyakorlati műhely
- Jelmez-, kellék- és díszleltár
- Tanulói asztalok, székek
- Nevelői asztal, szék
- Eszköztároló szekrény

- Tároló edények, ládák, kosarak
- Tábla
- Vetítőállvány
- Vetítővászon
- Videokamera
- CD-lejátszó
- Televízió, videó (felvevő és lejátszó) és DVD (lejátszó)
- Mozgatható dobogók
- Mozgatható színpad (6 elem)
- Paravánok
- Egészalakos tükör
- Alapvető színpadi világítástechnikai, és hangtechnikai berendezés
- Erősítők, hangfalak
- Sötétítő függöny
- Ruhatároló (fogas)
- Szeméttároló

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET

Kézműves tanszak:

- Kézműves műhelyterem
- Munkaasztal, szék,
- Nevelői asztal, szék
- Tábla
- Írásvetítő
- Diavetítő, vetítőállvány, vetítővászon
- Szárító- és tároló állvány
- Vízcsap (falikút)
- Agyagosláda

- Rezsó
- Mintázókorong, asztali korong
- Varrógép
- Vasaló, vasalódeszka
- Szövőállvány vagy szövőkeret
- Festékező eszközök
- Kézműves kéziszerszámok
- Zárható vegyszertároló
- Televízió, videó (felvevő és lejátszó) és DVD (lejátszó)
- Sötétítő függöny
- Szeméttároló

ZENEMŰVÉSZET

Zongora tanszak:

- Tanterem
- Zongora vagy pianínó
- 3 db változtatható magasságú zongoraszék
- 2 db különböző magasságú zsámoly
- Zeneiskolai kottatár
- 1 db metronóm
- 1 db CD lejátszására is alkalmas magnetofon
- 1db videolejátszó és videokamera
- Ritmushangszerek
- Zenei hanganyag
- Szeméttároló

2. sz. melléklet**Tanszakokon tanítók végzettsége**

Tanítandó tantárgy	Szakképzettség
Szolfézs	ének szakos tanár zeneiskolai szolfézs tanár
Zongora	zongora tanár
Szín- és bábjáték	drámapedagógus
Társastánc	táncpedagógus, modern társastánc szakirány
Kézműves	rajz szakos tanár, népi kismesterségek szakirány